

Ειδική έκθεση

Δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας της ΕΕ

Η προστασία τους δεν είναι απόλυτη

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Περιεχόμενα

	Σημείο
Σύνοψη	I-X
Εισαγωγή	01-12
Τι είναι τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας;	01-03
Κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για τα ΔΔΙ	04
Διαδικασία καταχώρισης ΔΔΙ της ΕΕ	05-06
Επιβολή των ΔΔΙ της ΕΕ	07-08
Οι κύριοι παράγοντες της προστασίας των ΔΔΙ στην ΕΕ	09-12
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	13-16
Παρατηρήσεις	17-93
Τα κανονιστικά πλαίσια για τα ΔΔΙ, τα οποία είναι γενικώς άρτια, εμφανίζουν ορισμένα προβλήματα	17-47
Το πλαίσιο για το σήμα της ΕΕ έχει θεσπιστεί, αλλά η οδηγία δεν έχει μεταφερθεί πλήρως στο εθνικό δίκαιο	17-25
Το πλαίσιο της ΕΕ για τα σχέδια και υποδείγματα είναι παρωχημένο και ελλιπές	26-35
Η δομή των τελών σε σχέση με τα ΔΔΙ δεν αντικατοπτρίζει το πραγματικό κόστος	36-45
Το πλαίσιο για τις γεωγραφικές ενδείξεις της ΕΕ περιορίζεται στα γεωργικά προϊόντα	46-47
Τα πλαίσια για τα ΔΔΙ εφαρμόζονται ικανοποιητικά, αν και διαπιστώνονται ορισμένες αδυναμίες	48-70
Το EUIPO εφαρμόζει ως επί το πλείστον ορθά τα πλαίσια για το σήμα και για τα σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ, παρά τις κάποιες αδυναμίες	48-53
Τα κριτήρια για τη χρηματοδοτική στήριξη των κρατών μελών εμφανίζουν αδυναμίες	54-59
Αδυναμίες στη διαδικασία καταχώρισης γεωργικών προϊόντων	60-70
Η επιβολή των ΔΔΙ επιδέχεται βελτίωση	71-93
Η οδηγία για την επιβολή των ΔΔΙ δεν εφαρμόζεται με ομοιόμορφο τρόπο	72-74
Από το πλαίσιο για την τελωνειακή επιβολή των ΔΔΙ απουσιάζουν βασικά στοιχεία	75-90

Οι τελωνειακοί έλεγχοι των κρατών μελών εμφανίζουν αδυναμίες 91-93

Συμπεράσματα και συστάσεις 94-101

Παραρτήματα

Παράρτημα I – Ακρογωνιαίοι λίθοι των ΔΔΙ

Παράρτημα II – Εθνική νομοθεσία για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας για τα σήματα

Παράρτημα III – Σήματα: Διοικητικές προθεσμίες των κρατών μελών.

Παράρτημα IV – Εθνική νομοθεσία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας για τα σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ

Παράρτημα V – Σχέδια και υποδείγματα: Διοικητικές προθεσμίες των κρατών μελών

Παράρτημα VI – Σχέδια και υποδείγματα των κρατών μελών – Τέλη και δομή τελών (την 1η Ιανουαρίου 2021)

Παράρτημα VII – Τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται από το ΕUIPO για τον υπολογισμό των κατ' αποκοπήν ποσών

Παράρτημα VIII – Δικαιολογητικά έγγραφα που συνοδεύουν τις αιτήσεις καταχώρισης γεωγραφικών ενδείξεων

Παράρτημα IX – Γεωγραφική ένδειξη. Διαδικασία έγκρισης σε επίπεδο Επιτροπής.

Παράρτημα X – Αιτήσεις γεωγραφικών ενδείξεων 2017-2020

Συντομογραφίες

Γλωσσάριο

Απαντήσεις της Επιτροπής

Απαντήσεις του ΕUIPO

Χρονογραμμή

Κλιμάκιο ελέγχου

Σύνοψη

I Τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΔΙ) διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην οικονομία της ΕΕ. Οι κλάδοι έντασης ΔΔΙ παράγουν σχεδόν 45 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της ΕΕ, αξίας 6,6 τρισεκατομμυρίων ευρώ, και 29 % της απασχόλησης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και άλλα όργανα της ΕΕ συνεργάζονται με τις αρχές των κρατών μελών προκειμένου να διασφαλίσουν την προστασία των ΔΔΙ, η οποία αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την επιτυχία της ενιαίας αγοράς.

II Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι αρμόδια για την υποβολή νομοθετικών προτάσεων σχετικά με τις διαδικασίες και τις ρυθμίσεις για την καταχώριση και την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας της ΕΕ. Είναι επίσης αρμόδια να διασφαλίζει την ορθή εφαρμογή αυτών των μέτρων και να παρέχει καθοδήγηση στα κράτη μέλη. Το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταχωρίζει τα σήματα καθώς και τα σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ. Οι αρχές των κρατών μελών είναι αρμόδιες για την έγκριση των αιτήσεων καταχώρισης γεωγραφικών ενδείξεων της ΕΕ και για τους ελέγχους επιβολής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας της ΕΕ.

III Στο πλαίσιο του εν προκειμένω ελέγχου αξιολογήθηκε η προστασία των σημάτων, των σχεδίων και υποδειγμάτων και των γεωγραφικών ενδείξεων της ΕΕ εντός της ενιαίας αγοράς από το 2017 έως το 2021. Διενεργήσαμε τον έλεγχο αυτό επειδή δεν είχαμε ποτέ ελέγξει την προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, και οι κύριες πρωτοβουλίες της Επιτροπής στον τομέα αυτό έπρεπε να είχαν ολοκληρωθεί έως το 2019. Η ανεπαρκής προστασία των ΔΔΙ επηρεάζει την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ στην παγκόσμια οικονομία. Διατυπώνουμε συστάσεις για τη βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου των ΔΔΙ, την εφαρμογή και την επιβολή του.

IV Εξετάσαμε αν η Επιτροπή μερίμνησε ώστε να θεσπιστούν τα απαραίτητα νομοθετικά και υποστηρικτικά μέτρα για την προστασία των προαναφερθέντων δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Πραγματοποιήσαμε επισκέψεις στην Επιτροπή, στο Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε πέντε κράτη μέλη για να αξιολογήσουμε τον τρόπο εφαρμογής του ενωσιακού κανονιστικού πλαισίου για τα ΔΔΙ και κατά πόσον οι έλεγχοι επιβολής των ΔΔΙ εφαρμόστηκαν σωστά.

V Το συνολικό συμπέρασμά μας είναι ότι το πλαίσιο της ΕΕ για την προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας είναι άρτιο και ισχυρό, αν και εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες.

VI Διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή έχει θεσπίσει κατάλληλα νομοθετικά και υποστηρικτικά μέτρα για την προστασία των σημάτων της ΕΕ. Ωστόσο, η νομοθεσία για τα σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ είναι ελλιπής και παρωχημένη, ενώ η νομοθεσία για τις γεωγραφικές ενδείξεις εμφανίζει αδυναμίες. Επιπλέον, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει σαφής μεθοδολογία για τον καθορισμό του ύψους των τελών της ΕΕ για τα σήματα και για τα σχέδια και υποδείγματα.

VII Παρόλο που το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαχειρίζεται σε γενικές γραμμές ικανοποιητικά τα σήματα και τα σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ, εντοπίσαμε αδυναμίες στο πλαίσιο λογοδοσίας του και στα συστήματα χρηματοδότησης, ελέγχου και αξιολόγησης που εφαρμόζει. Επιπλέον, διαπιστώθηκαν αδυναμίες στην εφαρμογή του πλαισίου της ΕΕ για τις γεωγραφικές ενδείξεις σε επίπεδο κρατών μελών και Επιτροπής.

VIII Τα κράτη μέλη δεν εφάρμοσαν ομοιόμορφα την οδηγία σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, και υπάρχουν αδυναμίες στην τελωνειακή επιβολή.

IX Συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

- να ολοκληρώσει και να επικαιροποιήσει τα κανονιστικά πλαίσια ΔΔΙ της ΕΕ·
- να αξιολογήσει το πλαίσιο διακυβέρνησης και τη μεθοδολογία για τον καθορισμό του ύψους των τελών·
- να αναπτύξει πρωτοβουλίες για τη βελτίωση των συστημάτων γεωγραφικών ενδείξεων της ΕΕ· και
- να βελτιώσει το πλαίσιο επιβολής των ΔΔΙ.

X Συνιστούμε στο Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- να βελτιώσει τα συστήματα χρηματοδότησης, ελέγχου και αξιολόγησης των έργων ευρωπαϊκής συνεργασίας.

Εισαγωγή

Τι είναι τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας;

01 Δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΔΙ) είναι τα δικαιώματα που σχετίζονται με τα δημιουργήματα του πνεύματος, όπως οι εφευρέσεις, τα λογοτεχνικά και καλλιτεχνικά έργα, τα σχέδια και σύμβολα, τα ονόματα και οι εικόνες που χρησιμοποιούνται στο εμπόριο¹. Η προστασία των ΔΔΙ παρέχει στους δημιουργούς τη δυνατότητα να αποκτούν αναγνώριση και να εμποδίζουν τη μη εξουσιοδοτημένη χρήση των έργων τους και την αποκόμιση οφελών από αυτά. Παρέχει επίσης εγγυήσεις στους χρήστες και τους καταναλωτές όσον αφορά την ποιότητα και την ασφάλεια των αγαθών.

02 Η διανοητική ιδιοκτησία χωρίζεται σε δύο σκέλη: 1) δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, παραδείγματος χάριν επί λογοτεχνικών έργων, ταινιών και μουσικής, και 2) δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, που περιλαμβάνουν διπλώματα ευρεσιτεχνίας, εμπορικά σήματα, βιομηχανικά σχέδια και υποδείγματα, γεωγραφικές ενδείξεις και εμπορικά μυστικά. Τα κύρια χαρακτηριστικά των σημάτων, των σχεδίων και υποδειγμάτων και των γεωγραφικών ενδείξεων, στα οποία εστίασε ο εν προκειμένω έλεγχος, συνοψίζονται στο [γράφημα 1](#).

¹ Ορισμός των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, Παγκόσμιος Οργανισμός Διανοητικής Ιδιοκτησίας.

Γράφημα 1 – Κύρια χαρακτηριστικά των σημάτων, των σχεδίων και υποδειγμάτων, και των γεωγραφικών ενδείξεων

	 Σήματα	 Βιομηχανικά σχέδια και υποδείγματα	 Γεωγραφικές ενδείξεις
Αντικείμενο	Διακριτικά σημεία	Εμφάνιση προϊόντων	Προϊόν από συγκεκριμένο τόπο, του οποίου η ποιότητα ή η φήμη συνδέεται με τη γεωγραφική του προέλευση
Δικαιώματα	Ατομικά αποκλειστικά δικαιώματα	Ατομικά αποκλειστικά δικαιώματα	Συλλογικά αποκλειστικά δικαιώματα που ανήκουν στο σύνολο των παραγωγών
Έλεγχος	Έλεγχος από τον δικαιούχο του σήματος	Έλεγχος από τον δικαιούχο του βιομηχανικού σχεδίου/υποδείγματος	Συλλογικός έλεγχος από παραγωγούς ή ανεξάρτητους οργανισμούς
Διάρκεια προστασίας	10ετής, ανανεώσιμη επ' άοριστον	5ετής, ανανεώσιμη έως και για 25 έτη	Επ' άοριστον

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των κανονιστικών πλαισίων της ΕΕ.

03 Η προστασία των ΔΔΙ αποτελεί βασικό στοιχείο της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ στην παγκόσμια οικονομία. Οι κλάδοι έντασης ΔΔΙ παράγουν σχεδόν το 45 % της συνολικής οικονομικής δραστηριότητας (ΑΕΠ) της ΕΕ, αξίας 6,6 τρισεκατομμυρίων ευρώ, και παρέχουν το 29 % της συνολικής απασχόλησης στην ΕΕ. Ωστόσο, τα προϊόντα απομίμησης/παραποίησης εκτιμάται ότι αντιπροσωπεύουν το 6,8 % των συνολικών εισαγωγών της ΕΕ (121 δισεκατομμύρια ευρώ) ετησίως, και ευθύνονται για απώλειες πωλήσεων στη νόμιμη οικονομία ύψους 83 δισεκατομμυρίων ευρώ και για την απώλεια 400 000 θέσεων εργασίας².

² [Status Report on IPR Infringement](#), Ιούνιος 2020, Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO).

Κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για τα ΔΔΙ

04 Το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για τα ΔΔΙ βασίζεται σε κανονισμούς και οδηγίες της ΕΕ, καθώς και σε διεθνείς συμφωνίες που ρυθμίζουν ζητήματα διανοητικής ιδιοκτησίας. Παρέχει προστασία σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, δημιουργώντας ένα ενιαίο σύστημα σε επίπεδο Ένωσης που περιλαμβάνει τα ενωσιακά και τα εθνικά ΔΔΙ. Οι ακρογωνιαίοι λίθοι της προστασίας των ΔΔΙ σε διεθνές και ενωσιακό επίπεδο παρουσιάζονται στο [γράφημα 2](#) και στο [παράρτημα Ι](#).

Γράφημα 2 – Ακρογωνιαίοι λίθοι της προστασίας των ΔΔΙ

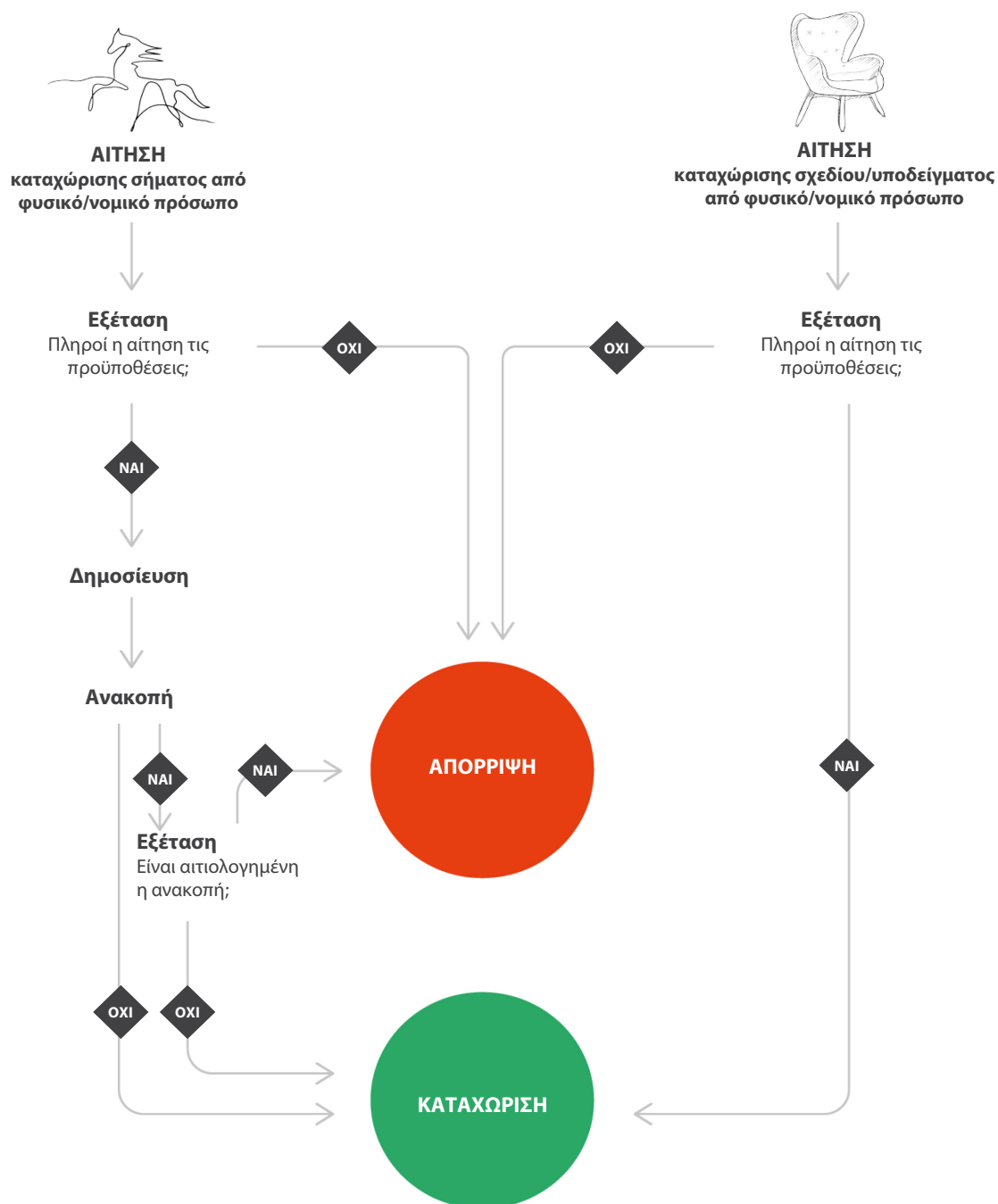

Πηγή: ΕΕΣ.

Διαδικασία καταχώρισης ΔΔΙ της ΕΕ

05 Η καταχώριση της διανοητικής ιδιοκτησίας σε επίπεδο ΕΕ προστατεύει τα δικαιώματα των κατόχων σε όλα τα κράτη μέλη της. Για την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας δεν απαιτείται καταχώριση. Τα ευρωπαϊκά διπλώματα ευρεσιτεχνίας μπορούν να καταχωρίζονται στο Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας. Το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) διαχειρίζεται την καταχώριση των σημάτων και των σχεδίων και υποδειγμάτων της ΕΕ. Ιδιώτες και επιχειρήσεις από ολόκληρο τον κόσμο μπορούν να υποβάλουν αίτηση μέσω ενιαίας διαδικασίας που υπόκειται στην καταβολή τέλους. Τα διάφορα στάδια της διαδικασίας καταχώρισης παρουσιάζονται στο [γράφημα 3](#).

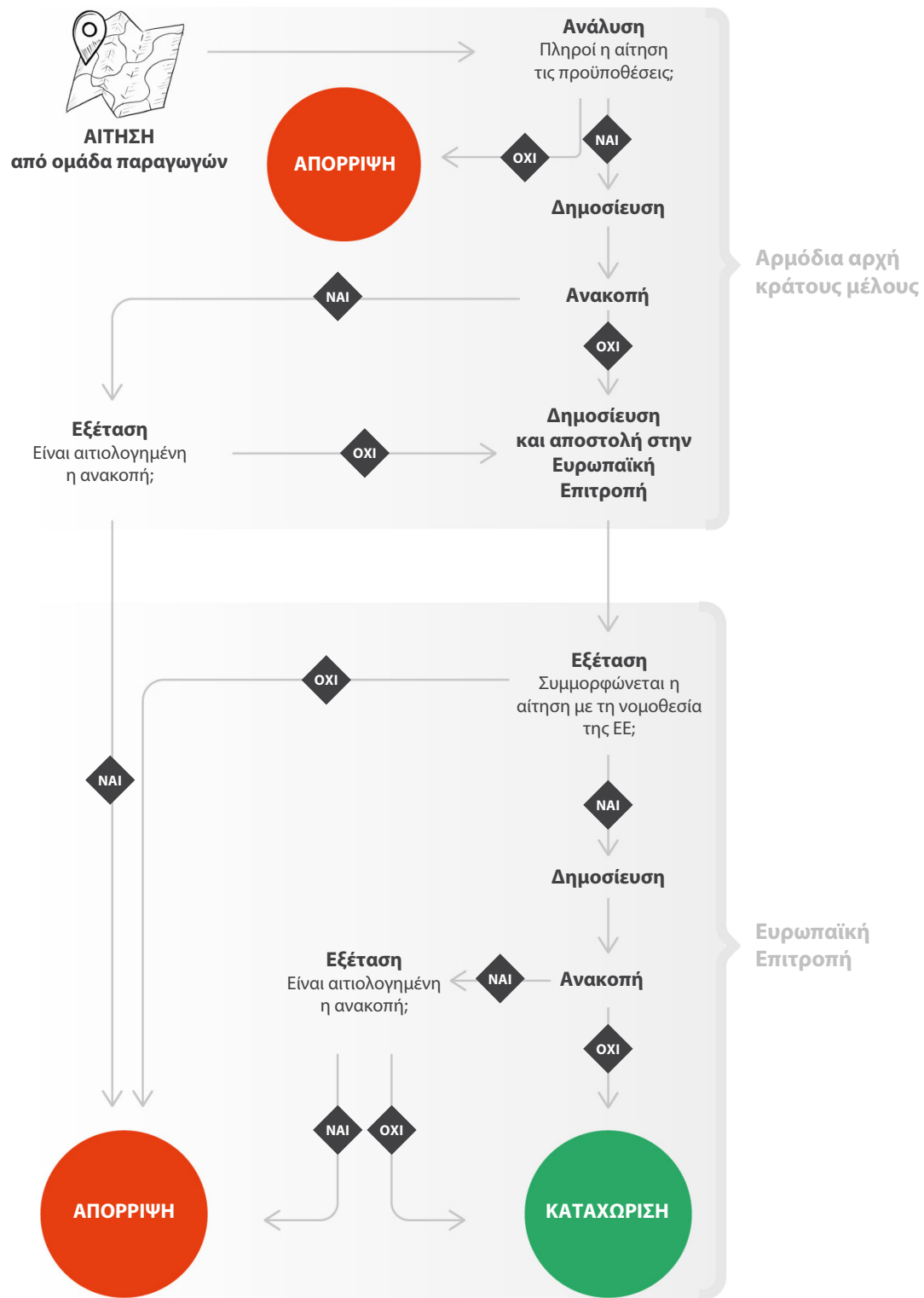
Γράφημα 3 – Διαδικασία καταχώρισης σημάτων, σχεδίων και υποδειγμάτων της ΕΕ

Πηγή: ΕΕΣ.

06 Η διαδικασία καταχώρισης των γεωγραφικών ενδείξεων της ΕΕ, η οποία επί του παρόντος περιορίζεται στα γεωργικά προϊόντα, τα τρόφιμα, τους οίνους και τα αλκοολούχα ποτά, διαφέρει από εκείνη για τα σήματα και τα σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ. Όσον αφορά τις γεωγραφικές ενδείξεις, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών συμμετέχουν στη διαδικασία υποβολής των αιτήσεων, οι οποίες κατατίθενται από παραγωγούς ή ομάδες παραγωγών της ΕΕ (βλέπε [γράφημα 4](#)).

Γράφημα 4 – Διαδικασία καταχώρισης γεωγραφικών ενδείξεων

Πηγή: ΕΕΣ.

Επιβολή των ΔΔΙ της ΕΕ

07 Η αποτελεσματική επιβολή των ΔΔΙ είναι απαραίτητη για την προώθηση της καινοτομίας και των επενδύσεων και την αποτροπή της απομίμησης/παραποίησης, που αποτελεί ένα σύνθετο και αυξανόμενο πρόβλημα. Εκτός από τα προϊόντα πολυτελείας, στο στόχαστρο των παραποιητών/απομιμητών τίθεται σε όλο και μεγαλύτερο βαθμό ένα ευρύ φάσμα προϊόντων καθημερινής χρήσης. Εκτός της πρόκλησης ζημίας στην οικονομία, εγκληματίες που εμπορεύονται πλαστά φαρμακευτικά και υγειονομικά προϊόντα δεν άργησαν να εκμεταλλευθούν την πανδημία της COVID-19³.

08 Η Επιτροπή έχει αναπτύξει διάφορα μέσα για την καταπολέμηση της απομίμησης/παραποίησης και άλλων προσβολών των ΔΔΙ. Στόχος της οδηγίας σχετικά με την επιβολή των ΔΔΙ (IPRED)⁴ είναι η εναρμόνιση των νομοθετικών συστημάτων προκειμένου να εξασφαλιστεί υψηλό, ισοδύναμο και ομοιογενές επίπεδο προστασίας στην εσωτερική αγορά. Ο κανονισμός σχετικά με την τελωνειακή επιβολή⁵ προβλέπει διαδικαστικούς κανόνες σχετικά με την επιβολή των ΔΔΙ από τις τελωνειακές αρχές σε σχέση με τα εμπορεύματα που υπόκεινται σε τελωνειακή επιτήρηση ή τελωνειακό έλεγχο. Επιπλέον, το σχέδιο δράσης των τελωνείων της ΕΕ αποσκοπεί στην καταπολέμηση των παραβιάσεων των ΔΔΙ στα εξωτερικά σύνορα για τα έτη 2018-2022⁶ και προβλέπει τέσσερις στρατηγικούς στόχους (βλέπε [γράφημα 5](#)).

³ Viral marketing - Counterfeits, substandard goods and intellectual property crime in the COVID-19 pandemic, 17 Απριλίου 2020, Ευρωπόλ.

⁴ Οδηγία 2004/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (ΕΕ L 157 της 30.4.2004, σ. 45).

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 608/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την τελωνειακή επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (ΕΕ L 181 της 29.6.2013, σ. 15).

⁶ Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με το σχέδιο δράσης των τελωνείων της ΕΕ για την καταπολέμηση των παραβιάσεων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας για τα έτη 2018 έως 2022 (ΕΕ C 24 της 21.1.2019, σ. 3).

Γράφημα 5 – Σχέδιο δράσης των τελωνείων της ΕΕ: Στρατηγικοί στόχοι

Πηγή: ΕΕΣ.

Οι κύριοι παράγοντες της προστασίας των ΔΔΙ στην ΕΕ

09 Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και άλλα όργανα της ΕΕ συνεργάζονται με τα κράτη μέλη προκειμένου να εξασφαλίσουν την κατάλληλη προστασία των ΔΔΙ στην ΕΕ.

10 Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για (βλέπε [πλαίσιο 1](#)):

- α) την ανάληψη νομοθετικών πρωτοβουλιών για τη δημιουργία ευρωπαϊκών δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, ώστε να διασφαλίζεται η ομοιόμορφη προστασία· την κατάρτιση νομοθετικών προτάσεων με στόχο την εναρμόνιση και την ενίσχυση της νομοθεσίας για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας στην ΕΕ·
- β) την επαλήθευση της ορθής μεταφοράς και εφαρμογής της νομοθεσίας της ΕΕ για τα ΔΔΙ από τις εθνικές αρχές και την κίνηση διαδικασιών επί παραβάσει κατά των κρατών μελών·
- γ) την εποπτεία της αποτελεσματικής προστασίας των ΔΔΙ έναντι παραβιάσεων στην ενιαία αγορά· τη στήριξη και την προστασία των ΜΜΕ και τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών και της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών· και
- δ) τον εντοπισμό τυχόν αστοχιών του νομικού πλαισίου της ΕΕ, ώστε αυτές να αποκαθίστανται, και να διασφαλίζονται ισότιμοι όροι ανταγωνισμού σε παγκόσμιο επίπεδο.

Πλαίσιο 1

Αρμοδιότητες σε σχέση με τα ΔΔΙ: Επιτροπή

ΓΔ GROW: Πολιτική για τα σήματα, τα σχέδια και υποδείγματα, και τις γεωγραφικές ενδείξεις μη γεωργικών προϊόντων της ΕΕ· οριζόντια επιβολή των ΔΔΙ και στήριξη των ΜΜΕ σε θέματα διανοητικής ιδιοκτησίας.

ΓΔ AGRI: Πολιτική για τις γεωγραφικές ενδείξεις για γεωργικά προϊόντα και καταχώριση γεωγραφικών ενδείξεων.

ΓΔ TAXUD: Επιβολή της πολιτικής για τα ΔΔΙ από τις τελωνειακές αρχές σε διοικητικό επίπεδο.

OLAF: Διοικητικές έρευνες για προσβολές ΔΔΙ.

11 Σημαντικό ρόλο διαδραματίζει επίσης το **ΕUIPO** ως ο αρμόδιος για τη διαχείριση της καταχώρισης σημάτων, σχεδίων και υποδειγμάτων της ΕΕ ενωσιακός οργανισμός. Συνεργάζεται με τις εθνικές και περιφερειακές υπηρεσίες διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΙ) της ΕΕ, οι οποίες είναι αρμόδιες για την καταχώριση των εθνικών σημάτων, σχεδίων και υποδειγμάτων. Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Παραβίασης των Δικαιωμάτων Διανοητικής Ιδιοκτησίας («Παρατηρητήριο»), το οποίο τελεί υπό την αιγίδα του ΕUIPO, ασκεί ευρύ φάσμα καθηκόντων στους τομείς της έρευνας, της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, της διάδοσης βέλτιστων πρακτικών και της υποστήριξης της επιβολής των ΔΔΙ κάθε είδους. Προκειμένου να στηρίξουν την καταπολέμηση της απομίμησης/παραποίησης και της πειρατείας, η Ευρωπαϊκή Ένωση⁷ και το ΕUIPO ένωσαν τις δυνάμεις τους το 2016 για τη δημιουργία του συντονισμένου συνασπισμού κατά του εγκλήματος στον τομέα της διανοητικής ιδιοκτησίας, ο οποίος λειτουργεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

12 Οι αρμόδιες για τη διανοητική ιδιοκτησία αρχές των κρατών μελών διαχειρίζονται τα εθνικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα. Οι αρμόδιοι εθνικοί φορείς αναλύουν τη συμμόρφωση των αιτήσεων γεωγραφικών ενδείξεων της ΕΕ και στη συνέχεια τις διαβιβάζουν στην Επιτροπή προς έγκριση. Οι τελωνειακές αρχές είναι αρμόδιες για τους συνοριακούς ελέγχους για τυχόν παραβιάσεις ΔΔΙ, ενώ άλλες αρχές επιβολής του νόμου, ιδίως η αστυνομία, είναι υπεύθυνες για τον εντοπισμό παραβιάσεων των ΔΔΙ σε εθνικό επίπεδο. Σε ορισμένα κράτη μέλη, η νομοθεσία εξουσιοδοτεί τις τελωνειακές αρχές να προβαίνουν σε ενέργειες για τον εντοπισμό εμπορευμάτων που διατίθενται ήδη στην εσωτερική αγορά όταν υπάρχουν υπόνοιες ότι παραβιάζουν ΔΔΙ.

⁷ Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

13 Με τον έλεγχο αξιολογήθηκε εάν τα ΔΔΙ που αφορούν σήματα, σχέδια και υποδείγματα, και γεωγραφικές ενδείξεις της ΕΕ προστατεύονται επαρκώς στην ενιαία αγορά. Ο έλεγχος δεν κάλυψε τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Ειδικότερα, εστίασαμε στο κατά πόσον το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για τα ΔΔΙ παρέχει επαρκή προστασία, σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και της λογοδοσίας, και αν είναι επαρκής η επιβολή των εν λόγω δικαιωμάτων της ΕΕ. Οι ελεγκτικές εργασίες μας κάλυψαν την περίοδο από τον Ιανουάριο του 2017 έως τον Απρίλιο του 2021.

14 Διενεργήσαμε τον έλεγχο αυτό επειδή δεν είχαμε ποτέ ελέγξει την προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, και οι κύριες πρωτοβουλίες της Επιτροπής σχετικά με το πλαίσιο για το σήμα της ΕΕ έπρεπε να είχαν ολοκληρωθεί έως το 2019. Ακόμη, η προστασία των ΔΔΙ είναι καίριας σημασίας για την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ στην παγκόσμια οικονομία και για την προώθηση της καινοτομίας. Σκοπός του ελέγχου ήταν η διατύπωση συστάσεων για τη βελτίωση του πλαισίου της ΕΕ για τη διανοητική ιδιοκτησία και την επιβολή του.

15 Στο πλαίσιο του ελέγχου εξετάστηκε αν:

- α) η Επιτροπή είχε δημιουργήσει το απαιτούμενο κανονιστικό πλαίσιο για τα ΔΔΙ·
- β) η Επιτροπή, το EUIPO και τα κράτη μέλη εφάρμοζαν ορθά το κανονιστικό πλαίσιο για τα ΔΔΙ σε σχέση με τα σήματα, τα σχέδια και υποδείγματα, και τις γεωγραφικές ενδείξεις της ΕΕ· και αν
- γ) οι έλεγχοι επιβολής των ΔΔΙ εφαρμόζονταν σωστά από τα κράτη μέλη.

16 Στο πλαίσιο των ελεγκτικών εργασιών μας συγκεντρώσαμε στοιχεία από διάφορες πηγές:

- α) ελέγχους εγγράφων και ανάλυση της σχετικής νομοθεσίας, εκθέσεις, δεδομένα και στατιστικές, δειγματοληψίες, καθώς και εξέταση εγγράφων που παρασχέθηκαν από τους ελεγχόμενους· και
- β) συνεντεύξεις με αρμόδιους υπαλλήλους της Επιτροπής (ΓΔ GROW, ΓΔ TAXUD και ΓΔ AGRI), της OLAF, του EUIPO (συμπεριλαμβανομένου του Παρατηρητηρίου), της Ευρωπόλ και των αρχών πέντε κρατών μελών (Ελλάδα, Γαλλία, Λιθουανία, Ουγγαρία και Ρουμανία), τα οποία επιλέξαμε βάσει ποσοτικών κριτηρίων κινδύνου.

Παρατηρήσεις

Τα κανονιστικά πλαίσια για τα ΔΔΙ, τα οποία είναι γενικώς άρτια, εμφανίζουν ορισμένα προβλήματα

Το πλαίσιο για το σήμα της ΕΕ έχει θεσπιστεί, αλλά η οδηγία δεν έχει μεταφερθεί πλήρως στο εθνικό δίκαιο

17 Σκοπός της οδηγίας για τα σήματα είναι η ευθυγράμμιση των συστημάτων για τα σήματα σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο. Η ευθυγράμμιση των διατάξεων σχετικά με τις διαδικασίες έχει καίρια σημασία προκειμένου να διευκολυνθούν η καταχώριση και η διαχείριση των σημάτων⁸. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, οι ουσιαστικές προϋποθέσεις για την παροχή προστασίας, όπως οι προϋποθέσεις για την κτήση και τη διατήρηση δικαιώματος επί καταχωρισμένου σήματος, πρέπει να είναι καταρχήν οι ίδιες σε όλα τα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, το νομικό πλαίσιο για τα σήματα της ΕΕ θα πρέπει να είναι πλήρες, επικαιροποιημένο και ευθυγραμμισμένο σε επίπεδο Ένωσης.

18 Έπειτα από εξέταση των αποδεικτικών εγγράφων και κατόπιν συζητήσεων με εκπροσώπους της Επιτροπής, θεωρούμε ότι δύο από τα κράτη μέλη που επιλέξαμε (η Ουγγαρία και η Λιθουανία) μετέφεραν στο εθνικό τους δίκαιο την οδηγία σχετικά με τα σήματα (*παράρτημα II*). Η κύρια προθεσμία για τη μεταφορά της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο έληγε στις 14 Ιανουαρίου 2019. Εντούτοις, μεταξύ των επιλεγέντων κρατών μελών, η μεταφορά έχει καθυστερήσει⁹ και δεν έχει ολοκληρωθεί στην Ελλάδα, τη Γαλλία και τη Ρουμανία.

Αδυναμίες στο πλαίσιο διακυβέρνησης και λογοδοσίας του EUIPO

19 Η διαδικασία που εφαρμόζει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τη χορήγηση απαλλαγής εξαρτάται από τη δομή χρηματοδότησης των οργανισμών, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της ΕΕ¹⁰. Ως πλήρως αυτοχρηματοδοτούμενος οργανισμός, το EUIPO εξαιρείται από τη διαδικασία χορήγησης απαλλαγής από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η απαλλαγή χορηγείται από την επιτροπή προϋπολογισμού του¹¹. Στο πλαίσιο της διαδικασίας απαλλαγής λαμβάνεται επίσης υπόψη ο ετήσιος

⁸ Αιτιολογική σκέψη 9, οδηγία για τα σήματα.

⁹ Η προθεσμία έληξε στις 14 Ιανουαρίου 2019.

¹⁰ Άρθρο 70, παράγραφος 4.

¹¹ Άρθρο 176, παράγραφος 2, του κανονισμού για το σήμα της ΕΕ.

έλεγχός μας σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των οικονομικών καταστάσεων, καθώς και οι συστάσεις που διατυπώνουμε για την αντιμετώπιση τυχόν αδυναμιών στις δραστηριότητες του οργανισμού, κατά περίπτωση. Επιπλέον, η διαδικασία απαλλαγής βασίζεται σε περιοδικές εξωτερικές αξιολογήσεις του EUIPO και στον διαχωρισμό των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων μεταξύ τριών οργάνων: του εκτελεστικού διευθυντή, που είναι υπεύθυνος για τη διοίκηση του EUIPO και την εκτέλεση του προϋπολογισμού, του διοικητικού συμβουλίου, που είναι υπεύθυνο για την έγκριση του ετήσιου προγράμματος εργασίας, και της επιτροπής προϋπολογισμού¹².

20 Σύμφωνα με τις διατάξεις περί λογοδοσίας του κανονισμού για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το EUIPO διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας που έχει εγκρίνει, την ετήσια έκθεσή του, το πολυετές στρατηγικό πρόγραμμά του (ανά πενταετία) και τους ετήσιους λογαριασμούς του. Ο εκτελεστικός διευθυντής του EUIPO ανταλλάσσει απόψεις με την επιτροπή Νομικών Θεμάτων (JURI) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με το πολυετές στρατηγικό πρόγραμμα του 2025. Το διοικητικό συμβούλιο διαβουλεύεται με την Επιτροπή σχετικά με το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας του EUIPO και λαμβάνει υπόψη τη γνώμη της κατά την έγκρισή του¹³.

21 Ο κανονισμός για το σήμα της ΕΕ προβλέπει περιορισμένη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής. Ως εκ τούτου, η περιορισμένη επιρροή των δύο θεσμικών οργάνων στις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου ή της επιτροπής προϋπολογισμού του EUIPO απορρέει από την έννοια της ανεξαρτησίας των ρυθμιστικών οργανισμών. Επομένως, ούτε η Επιτροπή ούτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχουν αποφασιστική επιρροή επί των αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου ή της επιτροπής προϋπολογισμού, όπως αποδεικνύεται από το γεγονός της έγκρισης του δημοσιονομικού κανονισμού του EUIPO, παρά τις αντίθετες ψήφους των δύο εκπροσώπων της Επιτροπής¹⁴.

22 Στη γνώμη μας 1/2019 σχετικά με τον δημοσιονομικό κανονισμό του EUIPO, εκφράσαμε ιδιαίτερη ανησυχία σχετικά με τη διαδικασία απαλλαγής του Γραφείου και επαναλάβαμε την πρότασή μας για υπαγωγή του στη γενική διαδικασία προϋπολογισμού και χορήγησης απαλλαγής ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, και όχι της επιτροπής προϋπολογισμού, με το σκεπτικό ότι τα έσοδά του προέρχονται από την άσκηση δημόσιας εξουσίας βάσει του δικαίου της ΕΕ. Έχουμε δηλώσει

¹² Άρθρα 153, 157 και 171 του κανονισμού για το σήμα της ΕΕ.

¹³ Βλέπε άρθρα 153, 157, 172 και 176 του κανονισμού για το σήμα της ΕΕ.

¹⁴ Απόφαση BC-19-07.

επανελημμένως ότι για όλους τους οργανισμούς που συνδέονται με την ΕΕ πρέπει να ισχύουν οι ίδιες αρχές λογοδοσίας¹⁵. Η Υπηρεσία Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επισήμανε τις ίδιες ανησυχίες σε μελέτη της¹⁶, στην οποία διαπιστώνει ότι, ελλείψει επίσημης διαδικασίας για τη διατύπωση συστάσεων προς πλήρως αυτοχρηματοδοτούμενους οργανισμούς, η λογοδοσία εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση.

23 Προκειμένου να διασφαλιστεί η τήρηση της αρχής της λογοδοσίας, που μεταξύ άλλων περιλαμβάνει την ανεξάρτητη λειτουργία, είναι αναγκαίος ο σαφής καταμερισμός των αρμοδιοτήτων, εν προκειμένω μεταξύ του διοικητικού συμβουλίου και της επιτροπής προϋπολογισμού. Επιπλέον, τα μέλη ενός διοικητικού οργάνου πρέπει να είναι απαλλαγμένα από οποιαδήποτε άλλη σχέση που θα μπορούσε να επηρεάσει ουσιωδώς την άσκηση των καθηκόντων τους¹⁷. Τόσο το διοικητικό συμβούλιο όσο και η επιτροπή προϋπολογισμού του EUIPO απαρτίζονται από έναν εκπρόσωπο από κάθε κράτος μέλος, έναν εκπρόσωπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και δύο εκπροσώπους της Επιτροπής, με συνολικό αριθμό 30 ψήφων.

24 Εντούτοις, μολονότι η σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου και της επιτροπής προϋπολογισμού είναι σύμφωνη με τον κανονισμό για το σήμα της ΕΕ, διαπιστώσαμε ότι οι εκπρόσωποι των δύο οργάνων σε μεγάλο βαθμό είναι οι ίδιοι (26 από τα 30 μέλη με δικαίωμα ψήφου ή οι αναπληρωτές τους), καθώς συμμετέχουν και στα δύο όργανα. Ως εκ τούτου, θεωρούμε ότι στις συνθήκες αυτές η ικανότητα ενός προσώπου να ασκεί κρίση ή να εκτελεί τα καθήκοντά του θα μπορούσε να υπονομευθεί ή να επηρεαστεί από τον δευτερεύοντα ρόλο του. Η κατάσταση αυτή, σε συνδυασμό με την απουσία εξωτερικής διαδικασίας απαλλαγής, δημιουργεί μια ανεπάρκεια στις ρυθμίσεις διακυβέρνησης, καθώς τα ίδια πρόσωπα (ή οι αναπληρωτές τους) λαμβάνουν τις αποφάσεις τόσο για την έγκριση του προϋπολογισμού όσο και για τη διαδικασία απαλλαγής ως προς την εκτέλεσή του.

25 Σύμφωνα με τον κανονισμό για το σήμα της ΕΕ, η Επιτροπή υποχρεούτο να αξιολογήσει για πρώτη φορά έως τις 24 Μαρτίου 2021 τον αντίκτυπο, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα του EUIPO και των εργασιακών πρακτικών του. Η αξιολόγηση αυτή βρίσκεται σε εξέλιξη και τα αποτελέσματα αναμένονται έως το τέλος του 2022.

¹⁵ Βλέπε, μεταξύ άλλων, γνώμες 3/2015 και 2/2018 του ΕΕΣ και πανοραμική επισκόπηση των ρυθμίσεων της ΕΕ σχετικά με τη λογοδοσία και τον δημόσιο έλεγχο του ΕΕΣ.

¹⁶ Υπηρεσία Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (2018): «EU Agencies, Common Approach and Parliamentary Scrutiny», μελέτη, σ. 8.

¹⁷ IFAC-CIPFA (2014): International framework: good governance in the public sector, σ. 24.

Το πλαίσιο της ΕΕ για τα σχέδια και υποδείγματα είναι παρωχημένο και ελλιπές

26 Σκοπός της **οδηγίας για τα σχέδια και υποδείγματα** ήταν να ευθυγραμμιστούν οι νομοθεσίες των κρατών μελών για την προστασία των σχεδίων και υποδειγμάτων¹⁸ με σκοπό να δημιουργηθεί ένα ενωσιακό σύστημα σχεδίων και υποδειγμάτων. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, το νομικό πλαίσιο για τα σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ θα πρέπει να είναι πλήρες, επικαιροποιημένο και ευθυγραμμισμένο σε ενωσιακό επίπεδο.

27 Ένα **σχέδιο ή υπόδειγμα της ΕΕ** έχει «ενιαίο χαρακτήρα», δηλαδή παράγει τα ίδια αποτελέσματα σε ολόκληρη την ΕΕ. Είναι καίριας σημασίας να εναρμονιστούν τα συστήματα για την καταχώριση σχεδίων και υποδειγμάτων σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, δεδομένου ότι τα καταχωρισμένα σε εθνικό επίπεδο σχέδια και υποδείγματα έχουν προτεραιότητα όταν υποβάλλεται αίτηση καταχώρισης σχεδίου ή υποδείγματος της ΕΕ.

28 Το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για τα σχέδια και υποδείγματα είναι ατελές και παρωχημένο, με αποτέλεσμα να υπάρχουν πολλές αποκλίσεις στην πράξη μεταξύ του ενωσιακού και των εθνικών συστημάτων και μεταξύ των κρατών μελών. Η κατάσταση αυτή δημιουργεί ανασφάλεια δικαίου κατά την καταχώριση σχεδίων και υποδειγμάτων σε διαφορετικά κράτη-μέλη. Η Επιτροπή διενήργησε εξωτερική αξιολόγηση και δημόσια διαβούλευση, καθώς και εκτίμηση επιπτώσεων, και βρίσκεται σε διαδικασία επικαιροποίησης του κανονιστικού πλαισίου για τα σχέδια και υποδείγματα. Οι ανωτέρω αναφερθείσες ελλείψεις μπορούν να αντιμετωπιστούν με την κατάρτιση νέας νομοθετικής πρότασης.

29 Σύμφωνα με την αξιολόγηση, η διαδικασία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο όλων των κρατών μελών ολοκληρώθηκε την 1η Ιουνίου 2004. Από την αξιολόγηση αναδείχθηκαν διάφορες σημαντικές αδυναμίες, οι οποίες πρέπει να αντιμετωπιστούν προκειμένου να ολοκληρωθεί η ευθυγράμμιση των συστημάτων καταχώρισης σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο. Επίσης, στο πλαίσιο του ελέγχου μας εντοπίσαμε διάφορες πτυχές που δικαιολογούν την αναθεώρηση του πλαισίου για τα σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ από την Επιτροπή.

30 Διαπιστώσαμε έλλειψη εναρμόνισης μεταξύ των εθνικών και του ενωσιακού πλαισίου για τα σχέδια και υποδείγματα στα επιλεγέντα κράτη μέλη. Συγκεκριμένα, εφάρμοζαν διαφορετικές διαδικασίες και προθεσμίες κατά τις διαδικασίες υποβολής

¹⁸ Αιτιολογικές σκέψεις 3 και 4.

αίτησης, εξέτασης, δημοσίευσης και καταχώρισης (βλέπε [παράρτημα V](#)). Όσον αφορά τις διαδικασίες υποβολής αίτησης, εντοπίσαμε τις ακόλουθες διαφορές:

- α) Οι αιτήσεις μπορούν να υποβάλλονται είτε ηλεκτρονικά είτε σε έντυπη μορφή. Το 2020, οι περισσότερες αιτήσεις υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά (EUIPO 98,17 %, Λιθουανία 78 %, Ουγγαρία 50 %, Ρουμανία 23 %), ενώ η Ελλάδα και η Γαλλία δέχονταν μόνο ηλεκτρονικές αιτήσεις.
- β) Το EUIPO παρέχει υπό ορισμένες προϋποθέσεις στους καταθέτοντες αίτηση καταχώρισης σχεδίων και υποδειγμάτων της ΕΕ τη δυνατότητα να επιλέξουν την ταχεία διαδικασία («Fast Track»). Το 2020, η επιλογή αυτή χρησιμοποιήθηκε στο 38,7 % των αιτήσεων καταχώρισης σχεδίων και υποδειγμάτων της ΕΕ. Η Γαλλία και η Ρουμανία επίσης προσφέρουν μια ταχύτερη διαδικασία καταχώρισης. Ωστόσο, τα άλλα κράτη μέλη που επιλέξαμε δεν εφαρμόζουν αντίστοιχες διαδικασίες.

31 Επισημάναμε και άλλες διαφορές μεταξύ των συστημάτων σχεδίων και υποδειγμάτων των κρατών μελών και της ΕΕ. Ειδικότερα:

- α) τα όργανα που είναι αρμόδια για τις διαδικασίες προσφυγής δεν είναι τα ίδια: στα κράτη μέλη αρμόδια είναι τα εθνικά δικαστήρια ενώ στο EUIPO το τμήμα προσφυγών
- β) το ύψος και η δομή των τελών δεν είναι εναρμονισμένα (βλέπε [παράρτημα VI](#)) και
- γ) οι εθνικές υπηρεσίες διανοητικής ιδιοκτησίας («εθνικές υπηρεσίες») δεν υποχρεούνται να παρέχουν υπηρεσίες διαμεσολάβησης και διαιτησίας.

32 Επίσης, διαπιστώσαμε ότι η περιγραφή και η αναπαράσταση των σχεδίων και υποδειγμάτων σε έντυπη μορφή δεν είναι τυποποιημένες, και ότι στον κανονισμό της ΕΕ για τα σχέδια και υποδείγματα, καθώς και στη συναφή οδηγία, δεν προβλέπεται η δυνατότητα περιγραφής ή αναπαράστασης των σχεδίων και υποδειγμάτων με τη χρήση ευρέως διαδεδομένων τεχνολογιών, όπως η τρισδιάστατη απεικόνιση ή το βίντεο.

33 Με τον κανονισμό για τα σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ προστατεύονται τα μη καταχωρισμένα σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ που αφορούν προϊόντα τα οποία συχνά έχουν βραχύ κύκλο ζωής στην αγορά. Στην περίπτωση των προϊόντων αυτού του είδους, είναι επωφελής η εξασφάλιση προστασίας χωρίς να χρειάζεται να τηρηθούν οι διατυπώσεις καταχώρισης, και η διάρκεια της προστασίας έχει μικρότερη σημασία. Με την εξαίρεση της Ρουμανίας, η οποία διαθέτει «βάση δεδομένων μη

καταχωρισμένων σχεδίων και υποδειγμάτων» (που δεν περιέχει καμία καταχώριση μέχρι σήμερα), κανένα από τα επιλεγέντα κράτη μέλη δεν παρέχει αυτή την προστασία.

34 Παρατηρήσαμε ότι η νομοθεσία για τα σχέδια και τα υποδείγματα εκτείνει την προστασία στα ανταλλακτικά σε τέσσερα από τα πέντε επιλεγέντα κράτη μέλη. Ο κανονισμός της ΕΕ για τα σχέδια και υποδείγματα και η Ουγγαρία δεν προβλέπουν τέτοια προστασία (ρήτρα επισκευής). Στον **πίνακα 1** απεικονίζονται οι διαφορές μεταξύ των ελεγχθέντων κρατών μελών και του ΕUIPO.

Πίνακας 1 – Προστασία των ανταλλακτικών

	Προστασία βάσει της νομοθεσίας περί σχεδίων και υποδειγμάτων	Ρήτρα περί επισκευής
EUIPO	Δεν προστατεύονται	Ναι
EL (OBI)	Προστατεύονται για πέντε έτη, εν συνεχεία έναντι αμοιβής	Ναι
FR (INPI)	Προστατεύονται	Όχι (*)
HU (HIPO)	Δεν προστατεύονται	Ναι
LT (SPB)	Προστατεύονται	Όχι
RO (OSIM)	Προστατεύονται	Όχι

(*) Η ρήτρα επισκευής θα τεθεί σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2023 και από την προστασία θα εξαιρούνται μόνο οι υαλοπίνακες και ο φωτισμός αυτοκινήτων.

Πηγή: ΕΕΣ.

35 Διαπιστώσαμε ότι υπάρχουν διαφορές μεταξύ του ενωσιακού και των εθνικών συστημάτων καταχώρισης όσον αφορά την αναβολή της δημοσίευσης σχεδίου ή υποδείγματος, συμπεριλαμβανομένων διαφορών όσον αφορά τη διάρκεια της περιόδου αναβολής και τα τέλη (**πίνακας 2**).

Πίνακας 2 – Επιλογές για την αναβολή της δημοσίευσης (διάρκεια περιόδου και τέλη)

	Μέγιστη περίοδος	Τέλη ανά σχέδιο ή υπόδειγμα (σε ευρώ)		
		1ο σχέδιο/υπόδειγμα	2ο έως 10ο	11ο και άνω
ΕUIPO	30 μήνες	40	20	10
Ουγγαρία (HIPO)	Δεν προβλέπεται δυνατότητα	Άνευ αντικειμένου		
Γαλλία (INPI)	3 έτη	Δεν προβλέπεται πρόσθετο τέλος		
Ελλάδα (OBI)	12 μήνες	30	10	10
Ρουμανία (OSIM)	30 μήνες	20		
Λιθουανία (SPB)	30 μήνες	Δεν προβλέπεται πρόσθετο τέλος		

Πηγή: ΕΕΣ.

Η δομή των τελών σε σχέση με τα ΔΔΙ δεν αντικατοπτρίζει το πραγματικό κόστος

Έλλειψη σαφούς μεθοδολογίας για τον υπολογισμό των τελών της ΕΕ

36 Τα τέλη για τα σήματα και τα σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ καθορίζονται από τους κανονισμούς σχετικά με [το σήμα της ΕΕ](#) και τα [τέλη καταχώρισης σχεδίων και υποδειγμάτων](#). Τα κριτήρια¹⁹ για τον καθορισμό των τελών είναι τα εξής:

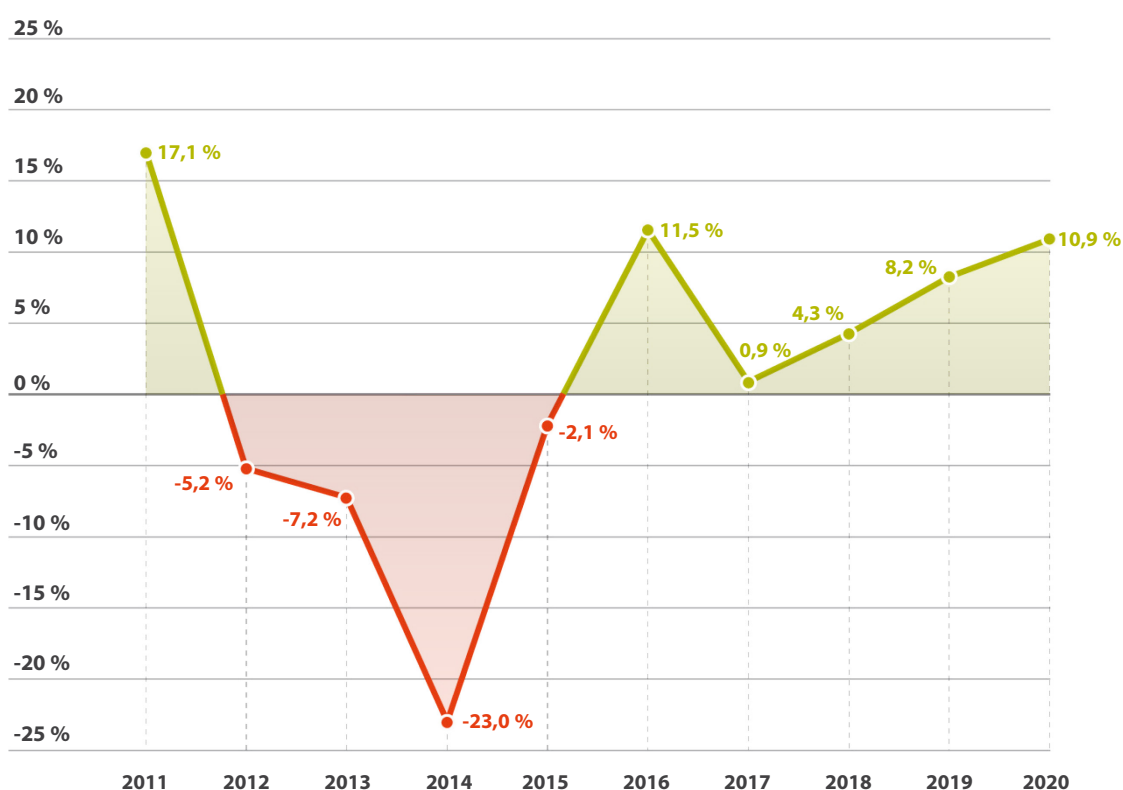
- α) τα έσοδα που παράγουν επαρκούν, κατ' αρχήν, για την ισοσκέλιση του προϋπολογισμού του Γραφείου (ΕUIPO),
- β) υπάρχει συνύπαρξη και συμπληρωματικότητα μεταξύ του συστήματος σημάτων της ΕΕ και των συστημάτων εθνικών σημάτων, και
- γ) τα δικαιώματα των δικαιούχων σημάτων της ΕΕ επιβάλλονται κατά τρόπο αποτελεσματικό στα κράτη μέλη.

37 Όπως επισημάνθηκε στην ειδική έκθεση 22/2020 του ΕΕΣ, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Κινητών Αξιών και Αγορών, και το Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπολογίζουν το πλήρες κόστος των υπηρεσιών για τις οποίες χρεώνουν τέλη.

¹⁹ Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2246/2002 της Επιτροπής λαμβάνει υπόψη μόνο το πρώτο κριτήριο.

Ελέγξαμε την εφαρμογή των κριτηρίων καθορισμού των τελών και διαπιστώσαμε ότι, βάσει του ισολογισμού του, το EUIPO συσσωρεύσε σημαντικά πλεονάσματα (308,75 εκατομμύρια ευρώ) το 2020 (βλέπε [γράφημα 6](#)). Επισημάναμε επίσης πως, παρότι το ύψος και η δομή των τελών του EUIPO διαμορφώνονται βάσει κοινωνικών, χρηματοοικονομικών και οικονομικών κριτηρίων, δεν διασφαλίζουν διαφάνεια ως προς την κάλυψη του κόστους, η οποία είναι απαραίτητη για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας των βασικών δραστηριοτήτων του Γραφείου. Ως εκ τούτου, η δομή του μοναδιαίου κόστους διαφέρει σημαντικά από τη δομή τελών, και το μοναδιαίο κόστος διαφέρει σημαντικά από τα τέλη.

Γράφημα 6 – Ποσοστό πλεονάματος του EUIPO (2011-2020)

Πηγή: ΕΕΣ.

38 Στη γνώμη 1/2019 διατυπώσαμε την άποψη²⁰ ότι το EUIPO, από κοινού με την Επιτροπή, πρέπει να διερευνήσουν τη δυνατότητα χρήσης των πλεονασμάτων του προϋπολογισμού για τη στήριξη χρηματοδοτικών μέσων που υποστηρίζουν δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. Παράδειγμα χρήσης πλεονάματος του προϋπολογισμού αποτελεί η πρωτοβουλία «Ideas powered for business SME Fund» (Ταμείο για τις ΜΜΕ), στο πλαίσιο της οποίας εφαρμόζεται πρόγραμμα επιχορηγήσεων ύψους 20 εκατομμυρίων ευρώ που έχει

²⁰ Γνώμη 1/2019.

στόχο να βοηθήσει τις ευρωπαϊκές ΜΜΕ στην προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας τους.

39 Επιπλέον, στο πλαίσιο της συγκριτικής ανάλυσής μας διαπιστώσαμε σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των τελών της ΕΕ και των τελών που χρεώνουν οι εθνικές αρχές των πέντε επιλεγέντων κρατών μελών (**πίνακας 3**). Παραδείγματος χάριν, διαπιστώσαμε ότι τα τέλη της ΕΕ για την κατάθεση αίτησης και την ανανέωση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ήταν τουλάχιστον τριπλάσια από τα ακριβότερα εθνικά τέλη (Γαλλία).

Πίνακας 3 – Σύγκριση των τελών κατάθεσης και ανανέωσης (σε ευρώ) ως είχαν την 1.1.2021

	ΕUIPO	EL	FR	HU (1)	LT	RO (2)
Τέλος κατάθεσης αίτησης (έγχρωμη, ηλεκτρονική κατάθεση)						
Για μία κλάση	850	100	190	166	180	110
Δεύτερη κλάση	50	20	40	221	40	50
Τρίτη κλάση	150	20	40	304	40	50
Ανανέωση (ηλεκτρονική ανανέωση)						
Για μία κλάση	850	90	290	166	180	200
Δεύτερη κλάση	50	20	40	221	40	50
Τρίτη κλάση	150	20	40	304	40	50

1) 1 ευρώ = 361,462 φιορίνια Ουγγαρίας την 1.1.2021

2) 1 ευρώ = 4,8698 ρουμανικά λέου την 1.1.2021

Πηγή: ΕΕΣ.

40 Αναλύσαμε τις πληροφορίες που παρείχε το ΕUIPO στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τη μελέτη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του 2013 με τίτλο «The income of fully self-finance agencies and EU budget», τη μελέτη INNO-tec του 2010, τη μελέτη Max Planck του 2011, τις εκτιμήσεις επιπτώσεων του 2009 και του 2013 και την αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στα εν λόγω έγγραφα δεν εντοπίσαμε ανάλυση της σχέσης μεταξύ του ύψους των τελών, των κριτηρίων τους και των υπηρεσιών που παρείχε το ΕUIPO, ούτε καθορισμό του ελάχιστου επιπέδου των τελών της ΕΕ, συμβατό με τα εθνικά συστήματα σημάτων.

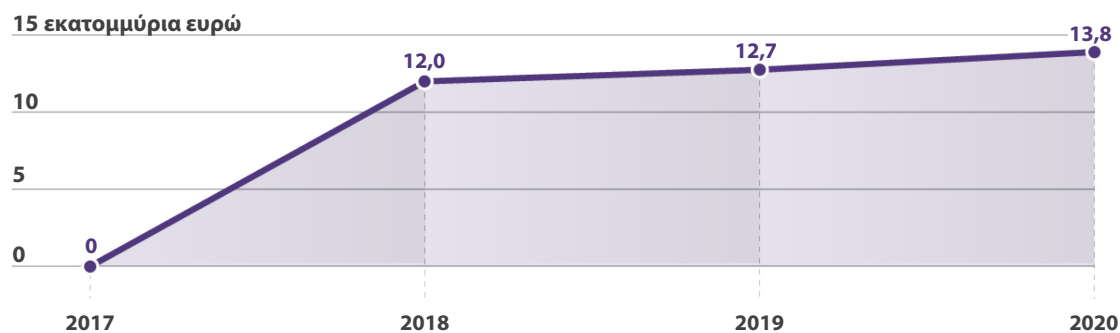
41 Η ανάλυση αυτή μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι, αν και έχουν καθοριστεί κριτήρια για τον προσδιορισμό των τελών, δεν υπάρχει σαφής μεθοδολογία για τον καθορισμό της διάρθρωσης και του ύψους των τελών της ΕΕ, με αποτέλεσμα το επίπεδό τους να οδηγεί στη συσσώρευση πλεονασμάτων. Η συσσώρευση σημαντικών

πλεονασμάτων αντίκειται στην αρχή της επάρκειας με σκοπό την επίτευξη ισοσκελισμένου προϋπολογισμού, όπως ορίζεται στον κανονισμό. Στη μελέτη Max Planck αναφέρθηκε ότι οι οργανώσεις χρηστών επέκριναν την έλλειψη διαφάνειας όσον αφορά τα τέλη.

Ο μηχανισμός αντιστάθμισης δεν είναι αποδοτικός λόγω του ύψους των τελών

42 Το EUIPO υποχρεούται²¹ να αντισταθμίζει, μέσω ενός μηχανισμού αντιστάθμισης, τις δαπάνες στις οποίες υποβάλλονται τα κράτη μέλη συνεπεία της συμμετοχής τους στο σύστημα σημάτων της ΕΕ, στον βαθμό που το ίδιο δεν παρουσιάζει δημοσιονομικό έλλειμμα κατά το εν λόγω έτος. Ο μηχανισμός αντιστάθμισης ενεργοποιήθηκε για τα έτη 2018, 2019 και 2020 (βλέπε [γράφημα 7](#)).

Γράφημα 7 – Μηχανισμός αντιστάθμισης, περίοδος 2017-2020

Πηγή: ΕΕΣ.

43 Το τέλος αίτησης καλύπτει το κόστος καταχώρισης εθνικού σήματος. Διαπιστώσαμε ότι, στη Λιθουανία, το ποσό που επιστράφηκε από τον μηχανισμό αντιστάθμισης ήταν ανάλογο με το τέλος αίτησης. Για το έτος 2020, η συνεισφορά από την εφαρμογή του εν λόγω μηχανισμού ανήλθε σε 310 000 ευρώ και ο αριθμός των καταχωρισμένων εθνικών σημάτων σε 1 771. Κατά συνέπεια, η συνεισφορά ανά καταχωρισμένο εθνικό σήμα ήταν 175 ευρώ, ποσό συγκρίσιμο με το τέλος αίτησης σήματος στη Λιθουανία (180 ευρώ).

44 Ο κανονισμός για το σήμα της ΕΕ προβλέπει ετήσιους βασικούς δείκτες επιδόσεων (ΒΔΕ) για την κατανομή του ποσού της αντιστάθμισης μεταξύ των κρατών μελών. Τα αποτελέσματα των εν λόγω ΒΔΕ καταγράφονται από τα κράτη μέλη στο εργαλείο ePlatform του EUIPO μαζί με δήλωση κάθε εθνικής υπηρεσίας. Διαπιστώσαμε ότι το EUIPO δεν έχει εφαρμόσει δικλίδες ελέγχου για την επαλήθευση της ακρίβειας των στοιχείων που δηλώνουν οι εθνικές υπηρεσίες, στα οποία βασίζεται η κατανομή του ποσού της αντιστάθμισης. Το EUIPO θεωρεί τη δήλωση

²¹ Άρθρο 172, παράγραφος 4, του κανονισμού για το σήμα της ΕΕ.

αυτή επαρκή για να αιτιολογήσει τη μεθοδολογία, τον υπολογισμό και την ακρίβεια των στατιστικών στοιχείων που καταγράφουν τα κράτη μέλη στην ePlatform.

45 Διαπιστώσαμε ότι οι ΒΔΕ στους οποίους βασίζεται ο υπολογισμός των ποσών αντιστάθμισης δεν είναι SMART, δηλαδή συγκεκριμένοι, μετρήσιμοι, εφικτοί, συναφείς και χρονικά προσδιορισμένοι (βλέπε [πλαίσιο 2](#)). Επιπλέον, ο μηχανισμός αντιστάθμισης δεν εξασφαλίζει ότι οι αρμόδιες εθνικές αρχές αποζημιώνονται δεόντως για τα πρόσθετα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν, καθώς τα ποσά αντιστάθμισης δεν μεταφέρονται στους προϋπολογισμούς τους, αλλά στους εθνικούς προϋπολογισμούς.

Πλαίσιο 2

Οι ΒΔΕ που αξιολογήθηκαν για την κατανομή των ποσών αντιστάθμισης δεν είναι SMART

- 1) Ετήσιος αριθμός των αιτήσεων σήματος της ΕΕ που υποβλήθηκαν σε κάθε κράτος μέλος. Διαπιστώσαμε ότι ο εν λόγω ΒΔΕ δεν είναι συναφής, καθώς οι αιτήσεις για σήματα της ΕΕ υποβάλλονται ηλεκτρονικά και δεν συνεπάγονται πρόσθετα έξοδα για τα κράτη μέλη. Επιπλέον, το κόστος των δραστηριοτήτων προώθησης και ενημέρωσης χρηματοδοτείται ήδη από τα έργα ευρωπαϊκής συνεργασίας.
- 2) Ετήσιος αριθμός των αιτήσεων εθνικού σήματος σε κάθε κράτος μέλος. Θεωρούμε ότι δεν υπάρχει συσχέτιση μεταξύ του αριθμού των αιτήσεων εθνικού σήματος και των εξόδων του συστήματος σημάτων της ΕΕ, δεδομένου ότι η εξέταση της ύπαρξης σχετικών λόγων απαραδέκτου, δηλαδή συγκρουόμενων προηγούμενων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων προγενέστερων αιτήσεων και καταχωρίσεων σημάτων της ΕΕ, χρηματοδοτείται από τα τέλη αίτησης και καταχώρισης που καταβάλλουν οι αιτούντες.
- 3) Ετήσιος αριθμός των υποθέσεων ενώπιον των δικαστηρίων σημάτων της ΕΕ που ορίστηκαν από κάθε κράτος μέλος. Δεν υπάρχουν επίσημα στατιστικά στοιχεία (δύσκολο να μετρηθεί).
- 4) Αριθμός των ανακοπών και των αιτήσεων ακυρότητας που υποβλήθηκαν από δικαιούχους σημάτων της ΕΕ σε κάθε κράτος μέλος. Οι διαδικασίες ανακοπής και ακυρότητας ενώπιον των εθνικών υπηρεσιών χρηματοδοτούνται από τα τέλη που καταβάλλουν οι διάδικοι.

Το πλαίσιο για τις γεωγραφικές ενδείξεις της ΕΕ περιορίζεται στα γεωργικά προϊόντα

46 Οι τομείς γεωγραφικών ενδείξεων καλύπτονται από τρία ενωσιακά συστήματα γεωγραφικών ενδείξεων για α) τα **γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα**, β) τους **οίνους** και γ) τα **αλκοολούχα ποτά**.

47 Καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι οι βασικοί κανόνες και οι βασικές αρχές που αφορούν την καταχώριση είναι εναρμονισμένοι σε γενικές γραμμές. Ωστόσο, διαπιστώσαμε ότι το σύστημα γεωγραφικών ενδείξεων για τα γεωργικά προϊόντα και είδη διατροφής δεν καλύπτει το πλήρες φάσμα των προϊόντων που ταξινομούνται ως γεωργικά προϊόντα στο πλαίσιο της συμφωνίας για τη γεωργία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ). Διαπιστώσαμε επίσης ότι δεν υπάρχει σύστημα της ΕΕ για την καταχώριση μη γεωργικών προϊόντων (βιοτεχνικά και βιομηχανικά σχέδια και υποδείγματα), αν και ορισμένα κράτη μέλη διαθέτουν εθνική νομοθεσία για την προστασία των προϊόντων αυτών. Η απουσία καθεστώτος προστασίας σε επίπεδο ΕΕ για όλα τα προϊόντα καθιστά δυσχερή ή αδύνατη την εξασφάλιση της προστασίας τους, καθώς τα εθνικά συστήματα προστασίας από μόνα τους δεν επαρκούν.

Τα πλαίσια για τα ΔΔΙ εφαρμόζονται ικανοποιητικά, αν και διαπιστώνονται ορισμένες αδυναμίες

Το EUIPO εφαρμόζει ως επί το πλείστον ορθά τα πλαίσια για το σήμα και για τα σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ, παρά τις κάποιες αδυναμίες

48 Βάσει της αξιολόγησής μας σχετικά με τις διαδικασίες καταχώρισης και τις συναφείς δραστηριότητες, θεωρούμε ότι το EUIPO έχει εφαρμόσει δεόντως τους κανονισμούς για το σήμα και τα σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ. Οι διαδικασίες αίτησης, εξέτασης, δημοσίευσης και καταχώρισης πιστοποιούνται από τα πρότυπα **ISO 9001** και **ISO 10002**, και το EUIPO έχει επίσης εφαρμόσει σύστημα ελέγχου ποιότητας που περιλαμβάνει τον ορισμό μιας σειράς ΒΔΕ και τιμών που πρέπει να τηρούνται.

49 Ωστόσο, εντοπίσαμε τις ακόλουθες αδυναμίες στην εφαρμογή του κανονισμού για το σήμα της ΕΕ.

50 Σύμφωνα με τον κανονισμό αυτό, το EUIPO μπορεί να συστήσει κέντρο διαμεσολάβησης για τη φιλική διευθέτηση διαφορών που αφορούν σήματα της ΕΕ και καταχωρισμένα σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ. Παρόλο που το EUIPO δημιούργησε την υπηρεσία εναλλακτικής επίλυσης διαφορών προκειμένου να

παράσχει δωρεάν υπηρεσίες διαμεσολάβησης στο πλαίσιο διαδικασιών προσφυγής, αυτές δεν καλύπτουν τις διαδικασίες παρατηρήσεων και ανακοπής.

51 Κάθε αντιπρόσωπος φυσικού ή νομικού προσώπου που συναλλάσσεται με το EUIPO πρέπει να είναι νομίμως εξουσιοδοτημένος να ενεργεί ως αντιπρόσωπος σε εθνικές υποθέσεις διανοητικής ιδιοκτησίας. Διαπιστώσαμε ότι οι προϋποθέσεις για να γίνει κανείς αντιπρόσωπος διαφέρουν μεταξύ των ελεγχθέντων κρατών μελών, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται άνισοι όροι για όσους επιθυμούν να αναλάβουν αυτό τον ρόλο.

52 Με τους κανονισμούς για το σήμα και για τα σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ δημιουργήθηκαν τα μητρώα σημάτων και καταχωρισμένων σχεδίων και υποδειγμάτων της ΕΕ, και κατέστη υποχρεωτική η καταγραφή των σημάτων και των σχεδίων και υποδειγμάτων στο μητρώο. Επιλέξαμε βάσει επικινδυνότητας και εξετάσαμε δείγμα 20 σημάτων της ΕΕ και 6 καταχωρισμένων σχεδίων/υποδειγμάτων της ΕΕ, προκειμένου να ελέγξουμε την ακρίβεια και την πληρότητα των μητρώων. Όσον αφορά τα καταχωρισμένα σήματα, εντοπίσαμε σφάλματα σχετικά με το καθεστώς ορισμένων σημάτων της ΕΕ (έξι σήματα του δείγματος), διαδικαστικά σφάλματα (ένα σήμα) και παραλείψεις (πέντε σήματα). Όσον αφορά τα καταχωρισμένα σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ, σε ένα στοιχείο του δείγματος η αίτηση ήταν ελλιπής όσον αφορά τη δεύτερη γλώσσα. Ως αποτέλεσμα των αδυναμιών που εντοπίσαμε, το EUIPO εντόπισε 522 καταχωρίσεις με ασυνέπειες στο μητρώο, οι οποίες εξετάζονται επί του παρόντος μεμονωμένα και διορθώνονται διά χειρός. Προτίθεται επίσης να θεσπίσει εσωτερική δικλίδα ελέγχου για τη διασφάλιση της αναγκαίας συνέπειας και ακρίβειας των δεδομένων.

53 Τα αποτελέσματα της [έρευνας του 2019](#) που διενήργησε το EUIPO μεταξύ των χρηστών κατέδειξαν αυξημένη δυσαρέσκεια όσον αφορά τη συνέπεια των αποφάσεων του τμήματος προσφυγών (ποσοστό ικανοποίησης χαμηλότερο του 53 %). Η συνέπεια των αποφάσεων αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την εναρμόνιση των συστημάτων για το σήμα της ΕΕ και για τα καταχωρισμένα σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ. Μεγαλύτερη συνέπεια στις αποφάσεις των δικαιοδοτικών οργάνων θα καθιστούσε το σύστημα αποδοτικότερο, περιορίζοντας την ανάγκη για προσφυγές και ένδικες διαδικασίες ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της ΕΕ.

Τα κριτήρια για τη χρηματοδοτική στήριξη των κρατών μελών εμφανίζουν αδυναμίες

54 Σύμφωνα με τον κανονισμό για το σήμα της ΕΕ και με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, το EUIPO είναι αρμόδιο για την υλοποίηση της

συνεργασίας μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των εθνικών υπηρεσιών, με σκοπό την προώθηση της σύγκλισης των πρακτικών και των εργαλείων στον τομέα των σημάτων και των σχεδίων και υποδειγμάτων.

55 Οι εθνικές υπηρεσίες συνεργάζονται με το EUIPO κυρίως μέσω των έργων ευρωπαϊκής συνεργασίας, τα οποία περιλαμβάνονται στις ετήσιες συμφωνίες συνεργασίας. Πολλά σημαντικά έργα συνεργασίας έχουν υλοποιηθεί ή υλοποιούνται σε στενή συνεργασία με το EUIPO και τις εθνικές υπηρεσίες. Από το 2020, το EUIPO έχει συνεισφέρει σε ορισμένα τέτοια έργα με κατ' αποκοπήν ποσά που υπολογίζονται χωριστά για κάθε δικαιούχο.

56 Ο δημοσιονομικός κανονισμός της ΕΕ ορίζει ότι τα κατ' αποκοπήν ποσά πρέπει να βασίζονται σε δίκαιη, αντικειμενική και επαληθεύσιμη μέθοδο υπολογισμού, προκειμένου να διασφαλίζεται η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση. Δεν παρέχει καθοδήγηση σχετικά με τη μεθοδολογία υπολογισμού των κατ' αποκοπήν ποσών.

57 Διαπιστώσαμε ότι η μεθοδολογία που εφαρμόζε το EUIPO για τον υπολογισμό των κατ' αποκοπήν ποσών ([παράρτημα VII](#)) παρουσίαζε τις ακόλουθες αδυναμίες:

- α) τα επαληθευμένα ιστορικά δεδομένα κάθε δικαιούχου κάλυπταν ένα μόνο έτος·
- β) στην ταξινόμηση των δραστηριοτήτων δεν γίνεται επαρκής διάκριση μεταξύ των διάφορων ειδών έργων, με αποτέλεσμα την κατανομή κατ' αποκοπήν ποσών ίδιου ύψους για ανόμοιες δραστηριότητες· και
- γ) στον υπολογισμό της μέσης ημερήσιας αμοιβής, οι εθνικές υπηρεσίες συμπεριέλαβαν τους μισθούς των υπαλλήλων όλων των προφίλ που συμμετείχαν στα έργα ευρωπαϊκής συνεργασίας του 2019. Ωστόσο, σε παρόμοια έργα συμμετείχαν υπάλληλοι με διαφορετικά προφίλ.

58 Δύο από τα έργα ευρωπαϊκής συνεργασίας που συμπεριλαμβάνονταν στις συμφωνίες συνεργασίας αφορούσαν τις λειτουργικές δαπάνες των TMView και DesignView, δημόσιων βάσεων δεδομένων για τα σήματα και τα σχέδια και υποδείγματα. Διαπιστώσαμε ότι το λειτουργικό κόστος δεν σχετιζόταν με το πραγματικό κόστος συντήρησης των βάσεων δεδομένων των εθνικών υπηρεσιών και παροχής δεδομένων σχετικά με τα εθνικά σήματα και τα εθνικά σχέδια και υποδείγματα.

59 Παρατηρήσαμε επίσης ότι το μέσο λειτουργικό κόστος ανά σχέδιο/υπόδειγμα διέφερε σημαντικά μεταξύ των ελεγχθέντων κρατών μελών το 2020 (βλέπε [πίνακα 4](#)), δημιουργώντας ανισότητες μεταξύ τους.

Πίνακας 4 – Μέσο λειτουργικό κόστος της βάσης δεδομένων DesignView ανά καταχωρισμένο σχέδιο ή υπόδειγμα

	EL	FR	HU	LT	RO
Καταχωρισμένα σχέδια/υποδείγματα	77	4 619	68	26	47
Λειτουργικό κόστος Designview (σε ευρώ)	127 552	129 896	125 027	130 000	83 744
Μέσο ποσό ανά σχέδιο/υπόδειγμα (σε ευρώ)	1 657	28	1 839	5 000	1 782

Πηγή: ΕΕΣ.

Αδυναμίες στη διαδικασία καταχώρισης γεωργικών προϊόντων

60 Η νομοθεσία της ΕΕ παρέχει το πλαίσιο για την καταχώριση προϊόντων γεωγραφικής ένδειξης σε επίπεδο ΕΕ, αλλά δεν καλύπτει το στάδιο της εξέτασης σε εθνικό επίπεδο. Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, κάθε κράτος μέλος εφαρμόζει δική του διαδικασία εξέτασης, αλλά οφείλει να συμμορφώνεται με τα κριτήρια και τους όρους ουσιαστικής αξιολόγησης που προβλέπει το αντίστοιχο καθεστώς, όπως ορίζεται στη νομοθεσία σχετικά με τις γεωγραφικές ενδείξεις (σημείο 46). Κάθε κράτος μέλος είναι επίσης ελεύθερο να αποφασίζει αν θα επιβάλλει τέλη για τις διαδικασίες καταχώρισης και ελέγχου.

Ανεπάρκειες στις διαδικασίες καταχώρισης της Επιτροπής

61 Οι αιτήσεις για την καταχώριση γεωγραφικών ενδείξεων αναλύονται και εγκρίνονται από τις αρμόδιες αρχές κάθε κράτους μέλους και στη συνέχεια υποβάλλονται στην Επιτροπή συνοδευόμενες από τα σχετικά δικαιολογητικά έγγραφα (*παράρτημα VIII*). Τα κράτη μέλη υποβάλλουν αυτές τις πληροφορίες είτε μέσω του πληροφοριακού συστήματος eAmbrosia της ΕΕ είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η υποβολή μέσω του eAmbrosia δεν είναι υποχρεωτική για τα γεωργικά προϊόντα και τα τρόφιμα, και τα κράτη μέλη με τον μεγαλύτερο αριθμό αιτήσεων προτιμούν συνήθως την υποβολή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

62 Η βάση δεδομένων eAmbrosia περιλαμβάνει όλες τις καταχωρισμένες γεωγραφικές ενδείξεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων από χώρες εκτός ΕΕ που έχουν καταχωριστεί κατόπιν αίτησης απευθείας στην Επιτροπή. Όλες οι αιτήσεις που αποστέλλονται μέσω του πληροφοριακού συστήματος αναφορτώνονται αυτόματα στη δημόσια έκδοση της πλατφόρμας. Δεδομένου ότι όλες οι αιτήσεις πρέπει να

δημοσιεύονται στη δημόσια έκδοση της eAmbrosia, η Επιτροπή υποχρεούται να αναφορτώνει διά χειρός τις αιτήσεις που υποβάλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Αυτό συνεπάγεται πρόσθετη εργασία για το προσωπικό της Επιτροπής, ενώ κατά τη διαδικασία αυτή υπάρχει κίνδυνος να προκύψουν σφάλματα.

Οι διαδικασίες των κρατών και της Επιτροπής για την ανάλυση και καταχώριση των αιτήσεων γεωγραφικής ένδειξης έχουν μεγάλη διάρκεια

63 Οι διαδικασίες καταχώρισης των γεωγραφικών ενδείξεων στα κράτη μέλη δεν πρέπει να προσκρούουν σε εμπόδια. Τα στάδια της εξέτασης σε επίπεδο κρατών και Επιτροπής, που περιλαμβάνουν τις απαιτήσεις για τις διαδικασίες υποβολής αίτησης, δημοσίευσης, προσφυγής και καταχώρισης γεωγραφικών ενδείξεων, πρέπει, επομένως, να έχουν σαφείς προθεσμίες και να χαρακτηρίζονται από διαφάνεια.

64 Προκειμένου να ελέγξουμε το χρονοδιάγραμμα και τις διαδικασίες έγκρισης των γεωγραφικών ενδείξεων στα επιλεγέντα κράτη μέλη, επιλέξαμε ορισμένες αιτήσεις καταχώρισης γεωγραφικών ενδείξεων και τροποποίησης υφιστάμενων καταχωρίσεων ([παράρτημα ΙΧ](#)). Αν και στα επιλεγέντα κράτη μέλη είχαν δημοσιευθεί σαφείς απαιτήσεις όσον αφορά τις διαδικασίες υποβολής αιτήσεων, δημοσίευσης, προσφυγής και καταχώρισης, διαπιστώσαμε ότι σπάνια τηρούνταν οι προθεσμίες εξέτασης που προέβλεπε η εθνική νομοθεσία, καθώς οι διαδικασίες έγκρισης διαρκούσαν έως και 60 μήνες. Αιτία αυτών των μεγάλων καθυστερήσεων ήταν η πολυπλοκότητα της διαδικασίας διασφάλισης της ποιότητας και τα ειδικά χαρακτηριστικά των γεωργικών προϊόντων.

65 Για τα ίδια επιλεγέντα δείγματα σε επίπεδο Επιτροπής, διαπιστώθηκε επίσης ότι η διαδικασία έγκρισης ήταν χρονοβόρα ([παράρτημα Χ](#)). Οι καθυστερήσεις έως και 48 μηνών που διαπιστώθηκαν, οφείλονταν στην πολυπλοκότητα της ανάλυσης και στη μετάφραση των φακέλων που λαμβάνονταν, καθώς και στις μεγάλες καθυστερήσεις στη διαβίβαση των απαντήσεων των κρατών μελών στα ερωτήματα που έθετε η Επιτροπή.

Διαφοροποιήσεις στους ελέγχους των κρατών μελών σχετικά με τις γεωγραφικές ενδείξεις και έλλειψη καθοδήγησης από την Επιτροπή

66 Οι έλεγχοι των γεωγραφικών ενδείξεων διενεργούνται σύμφωνα με τον [κανονισμό 2017/625 για τους επίσημους ελέγχους](#). Ο κανονισμός αυτός δεν αφορά ειδικά τις γεωγραφικές ενδείξεις και δεν θεσπίζει τυποποιημένους κανόνες σε επίπεδο ΕΕ για τον έλεγχο των γεωγραφικών ενδείξεων. Δεν έχει προταθεί ούτε εγκριθεί άλλη παράγωγη νομοθεσία σχετικά με τους ελέγχους των γεωγραφικών ενδείξεων.

67 Καθένα από τα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήσαμε επίσκεψη είχε δικούς του κανόνες και διαδικασίες για τους ελέγχους. Ορισμένα εφαρμόζαν ελέγχους στο πλαίσιο της καταχώρισης, πριν από την έγκριση των αιτήσεων σε εθνικό επίπεδο, ενώ άλλα τους εφαρμόζαν σε μεταγενέστερο στάδιο (σε ετήσια βάση ή σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα). Διαπιστώσαμε ότι οι διαδικασίες ελέγχου και η συχνότητά τους δεν ήταν εναρμονισμένες μεταξύ των επιλεγέντων κρατών μελών, και ότι τα σχετικά τέλη διέφεραν σημαντικά. Ορισμένα κράτη μέλη δεν χρέωναν τους οικονομικούς φορείς για τους ελέγχους, ενώ άλλα χρέωναν έως και 300 ευρώ ημερησίως.

68 Η Επιτροπή διοργανώνει επιμορφωτικά μαθήματα στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Καλύτερη κατάρτιση για ασφαλέστερα τρόφιμα» και ετήσια διαλογικά σεμινάρια με τα κράτη μέλη σχετικά με τους ελέγχους των γεωγραφικών ενδείξεων. Ωστόσο, δεν έχει παράσχει επίσημη καθοδήγηση σχετικά με τις διαδικασίες ελέγχου, την ανάλυση κινδύνων ή τη βέλτιστη συχνότητα των εξακριβώσεων. Η διαφορετική μεταχείριση των παραγωγών προϊόντων γεωγραφικής ένδειξης στα διάφορα κράτη μέλη συνεπάγεται υψηλότερο κόστος και μεγαλύτερες υποχρεώσεις συμμόρφωσης για ορισμένους παραγωγούς σε σχέση με άλλους.

Η συνεργασία στον τομέα των γεωγραφικών ενδείξεων εντός της ΕΕ είναι γενικά ομαλή

69 Το EUIPO, σε συνεργασία με την Επιτροπή, διαχειρίζεται μια πύλη ([GView](#)) σκοπός της οποίας είναι η διευκόλυνση της επικοινωνίας με τις αρχές επιβολής. Η GView περιλαμβάνει δεδομένα καταχώρισης από τη βάση δεδομένων eAmbrosia και τις μη ευρωπαϊκές γεωγραφικές ενδείξεις που προστατεύονται στην ΕΕ βάσει διεθνών ή διμερών συμφωνιών, δεδομένα σχετικά με τις αρμόδιες αρχές, τα όργανα ελέγχου και τις ομάδες παραγωγών, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τα προϊόντα που έχουν καταχωριστεί ως προϊόντα γεωγραφικής ένδειξης (φωτογραφίες, χάρτες, περιγραφές και συνδέσμους προς δικτυακούς τόπους ομάδων παραγωγών).

70 Όσον αφορά τη διαχείριση των συστημάτων γεωγραφικών ενδείξεων από τα κράτη μέλη, η Επιτροπή συγκαλεί ομάδες εμπειρογνομόνων τρεις φορές ετησίως με σκοπό την εξέταση των προκλήσεων και των ορθών πρακτικών στον τομέα αυτό. Επιπλέον, μεταξύ 2018 και 2020, η Επιτροπή διοργάνωσε 17 εργαστήρια μικρής κλίμακας με τα κράτη μέλη. Διαπιστώσαμε ότι οι αρχές των επιλεγέντων κρατών μελών εκτίμησαν αυτά τα εργαστήρια και την ευκαιρία να συζητήσουν και να επιλύσουν προβλήματα σε σχέση με ορισμένες αιτήσεις.

Η επιβολή των ΔΔΙ επιδέχεται βελτίωση

71 Τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας πρέπει να προστατεύονται αποτελεσματικά και επαρκώς, ενώ παράλληλα πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα μέτρα και οι διαδικασίες επιβολής δεν δημιουργούν φραγμούς για το νόμιμο εμπόριο²². Για τον σκοπό αυτό, τα νομοθετικά συστήματα για την επιβολή των ΔΔΙ στα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίζουν υψηλό, ισοδύναμο και ομοιογενές επίπεδο προστασίας των ΔΔΙ στην εσωτερική αγορά²³. Οι τελωνειακές αρχές των κρατών μελών πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να δεσμεύουν εμπορεύματα για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι παραβιάζουν ΔΔΙ που προστατεύονται από την ενωσιακή και την εθνική νομοθεσία. Προκειμένου να μπορούν να ανταποκρίνονται σε αυτές τις ανάγκες, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να διαθέτουν ένα άρτιο πλαίσιο επιβολής των ΔΔΙ.

Η οδηγία για την επιβολή των ΔΔΙ δεν εφαρμόζεται με ομοιόμορφο τρόπο

72 Η Επιτροπή έχει ως στόχο να διασφαλίσει την ύπαρξη ισοδύναμων νομοθετικών συστημάτων σε ολόκληρη την ΕΕ, τα οποία θα εξασφαλίζουν υψηλό, ισοδύναμο και ομοιογενές επίπεδο προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας στην εσωτερική αγορά. Όπως αναγνωρίστηκε στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 1ης Μαρτίου 2018, τα μέτρα, οι διαδικασίες και τα μέσα έννομης προστασίας που προβλέπονται στην οδηγία για την επιβολή των ΔΔΙ δεν εφαρμόζονται με ομοιόμορφο τρόπο στα κράτη μέλη. Παράλληλα με τις **κατευθυντήριες γραμμές** της²⁴ για την αντιμετώπιση της έλλειψης ομοιομορφίας στο επίπεδο προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας στην εσωτερική αγορά, η Επιτροπή συγκρότησε μια νέα ομάδα εμπειρογνομόνων για την πολιτική βιομηχανικής ιδιοκτησίας, η οποία ασχολείται με την επιβολή των ΔΔΙ και αναπτύσσει μια εργαλειοθήκη της ΕΕ κατά της παραποίησης/απομίμησης.

73 Αποτελεί ευθύνη της Επιτροπής να παρακολουθεί κατά πόσον τα κράτη μέλη μεταφέρουν πλήρως και ορθά τις διατάξεις της οδηγίας για την επιβολή των ΔΔΙ στην εθνική νομοθεσία τους. Ωστόσο, εντοπίσαμε αρκετές αδυναμίες όσον αφορά τη μη συμμόρφωση ή τη μερική συμμόρφωση της μεταφοράς της εν λόγω οδηγίας στα ελεγχθέντα κράτη μέλη, γεγονός που αναγνωρίστηκε στην **αξιολόγηση της IPRED του 2017** και στην **υποστηρικτική μελέτη του 2017**. Αυτές οι συνεχείς καθυστερήσεις

²² Έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 608/2013 του Συμβουλίου.

²³ Αιτιολογική σκέψη 10 της IPRED.

²⁴ COM(2017) 708 final.

αποτελούν αδυναμία που έχει οδηγήσει σε αποκλίσεις στην προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας στην ενιαία αγορά.

74 Διαπιστώσαμε ότι η οδηγία για την επιβολή των ΔΔΙ δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες της ψηφιακής εποχής. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση [πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες](#) (Digital Services Act, DSA), που αναμένεται να συμβάλει στην καταπολέμηση του παράνομου περιεχομένου στο διαδίκτυο, αποσαφηνίζοντας το καθεστώς ευθύνης της [οδηγίας για το ηλεκτρονικό εμπόριο](#) και αυξάνοντας τις υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας των διαδικτυακών πλατφορμών. Ωστόσο, η πρόταση DSA προβλέπει αυξημένη ευθύνη μόνο για τις μεγάλες πλατφόρμες, ενώ οι άλλοι ενδιαμέσοι θα εξακολουθήσουν να απαλλάσσονται από την ευθύνη. Η Επιτροπή θα δημιουργήσει μια εργαλειοθήκη της ΕΕ για την καταπολέμηση της παραποίησης/απομίμησης, η οποία θα αποσαφηνίσει τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των διαφόρων παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων των διαδικτυακών πλατφορμών, βάσει των διατάξεων της DSA.

Από το πλαίσιο για την τελωνειακή επιβολή των ΔΔΙ απουσιάζουν βασικά στοιχεία

75 Ρόλος της Επιτροπής είναι να υποστηρίζει σύγχρονες, εναρμονισμένες προσεγγίσεις όσον αφορά τους τελωνειακούς ελέγχους και την τελωνειακή συνεργασία. Πρέπει να επιδιώκει την επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ, ιδίως προκειμένου να αποφεύγεται η εκτροπή του εμπορίου και η απομίμηση/παραποίηση στην επικράτεια της Ένωσης. Για την ορθή τελωνειακή επιβολή των ΔΔΙ πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη η υποχρέωση και η ευθύνη για την καταστροφή των εμπορευμάτων. Εξετάσαμε το πλαίσιο για την τελωνειακή επιβολή των ΔΔΙ της ΕΕ και τον τρόπο εφαρμογής του στα πέντε επιλεγέντα κράτη μέλη.

Η προστασία των ΔΔΙ ποικίλλει

76 Σύμφωνα με τον [κανονισμό σχετικά με την τελωνειακή επιβολή](#), οι τελωνειακές αρχές παρεμβαίνουν όταν εμπορεύματα για τα οποία υπάρχει υποψία ότι παραβιάζουν δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας τελούν ή θα έπρεπε να τελούν υπό τελωνειακή επιτήρηση ή τελωνειακό έλεγχο και ιδίως όταν τα εν λόγω εμπορεύματα:

- α) διασαφίζονται για παράδοση προς ελεύθερη κυκλοφορία, εξαγωγή ή επανεξαγωγή·
- β) εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης ή εξέρχονται από αυτό· και
- γ) έχουν υπαχθεί σε άλλο ειδικό καθεστώς.

77 Η Επιτροπή διευκρίνισε σε ανακοίνωσή²⁵ της ότι η παρέμβαση των τελωνειακών αρχών για την επιβολή των ΔΔΙ επιτρέπεται μόνο για εμπορεύματα προερχόμενα από τρίτες χώρες που προορίζονται να διατεθούν προς πώληση εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξαιρουμένων όσων φέρουν σήμα της ΕΕ ή εθνικό σήμα. Με τη νομοθετική δέσμη για τα σήματα²⁶, η οποία τέθηκε σε ισχύ το 2016, επεκτάθηκε η προστασία των δικαιωμάτων του δικαιούχου σήματος της ΕΕ ή εθνικού σήματος, ακόμη και αν τα εμπορεύματα δεν προορίζονται να διατεθούν προς πώληση στην ενιαία αγορά. Αυτό σημαίνει ότι ο κανονισμός για την τελωνειακή επιβολή των ΔΔΙ δεν προστατεύει με τον ίδιο τρόπο όλα τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και όλα τα εμπορεύματα που υπόκεινται σε τελωνειακή επιτήρηση και τελωνειακό έλεγχο. Η Επιτροπή δεν έχει επικαιροποιήσει το σύνολο του ουσιαστικού δικαίου της ΕΕ για τη διανοητική ιδιοκτησία, κάτι που είναι απαραίτητο για τη διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης όλων των ΔΔΙ της ΕΕ.

78 Ο κανονισμός σχετικά με την τελωνειακή επιβολή δεν εφαρμόζεται σε αγαθά μη εμπορικού χαρακτήρα τα οποία περιέχονται σε προσωπικές αποσκευές ταξιδιωτών (άρθρο 1, παράγραφος 4). Η ερμηνεία των «αγαθών μη εμπορικού χαρακτήρα» επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια κάθε κράτους μέλους. Διαπιστώσαμε διαφορετικές ερμηνείες στα επιλεγέντα κράτη μέλη, με αποτέλεσμα την άνιση προστασία των ΔΔΙ.

Απουσία κοινής στρατηγική διαχείρισης κινδύνων και ελέγχου για τα ΔΔΙ

79 Σύμφωνα με τον [ενωσιακό τελωνειακό κώδικα](#), οι τελωνειακές αρχές μπορούν να διενεργούν οποιονδήποτε έλεγχο θεωρούν απαραίτητο σε εμπορεύματα προερχόμενα από χώρες εκτός ΕΕ που εισάγονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης. Οι εν λόγω έλεγχοι πρέπει να είναι αναλογικοί και να διενεργούνται σύμφωνα με κριτήρια ανάλυσης κινδύνων. Ωστόσο, παρατηρήσαμε ότι η Επιτροπή δεν έχει αναπτύξει ακόμη κοινό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων για τα ΔΔΙ, ενωσιακή στρατηγική για τον τελωνειακό έλεγχο των παραβιάσεων ΔΔΙ ή προφίλ κινδύνου για τα ΔΔΙ. Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι, από τα πέντε επιλεγέντα κράτη μέλη, μόνον η Γαλλία διέθετε εθνική στρατηγική διαχείρισης κινδύνων για τα ΔΔΙ και στρατηγική ελέγχου για τις παραβιάσεις ΔΔΙ.

²⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής 2016/C 244/03.

²⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2424 και οδηγία (ΕΕ) 2015/2436.

Διαφορετικές πρακτικές στην ΕΕ όσον αφορά την καταστροφή προϊόντων απομίμησης/παραποίησης

80 Στο πλαίσιο της συνήθους διαδικασίας, σύμφωνα με τον κανονισμό²⁷, όταν κατά τη διάρκεια τελωνειακού ελέγχου εντοπιστούν εμπορεύματα για τα οποία υπάρχει υποψία ότι πρόκειται για προϊόντα παραποίησης/απομίμησης, αποστέλλεται κοινοποίηση στον υπέρ ου η απόφαση (δικαιούχο) και στον κάτοχο των εμπορευμάτων (ή στον διασαφιστή). Με βάση τις απαντήσεις τους, που πρέπει να ληφθούν εντός 10 εργάσιμων ημερών, ελέγχονται οι προϋποθέσεις καταστροφής των εμπορευμάτων. Εφόσον πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις, λαμβάνεται η απόφαση για καταστροφή. Αν δεν τεκμηριώνεται η υπόνοια (ή ο δικαιούχος δεν επιθυμεί να προβεί σε ενέργειες), τα εμπορεύματα παραδίδονται. Αν ο διασαφιστής ή ο κάτοχος των εμπορευμάτων αντιτίθεται στην καταστροφή, ο δικαιούχος πρέπει να κινήσει δικαστική διαδικασία προκειμένου να εξακριβωθεί αν έχει παραβιαστεί δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας.

81 Ο κανονισμός σχετικά με την τελωνειακή επιβολή προβλέπει επίσης απλουστευμένη διαδικασία για την καταστροφή μικρών αποστολών μέσω ταχυδρομείου ή υπηρεσίας ταχυμεταφοράς. Κατόπιν αιτήματος του υπέρ ου η απόφαση, τα εμπορεύματα μπορούν να καταστρέφονται με τη ρητή ή τεκμαιρόμενη συμφωνία του μοναδικού διασαφιστή ή κατόχου των εμπορευμάτων. Κατά τη διάρκεια της περιόδου ελέγχου, 23 κράτη μέλη, ήτοι το 85 % του συνόλου, εφάρμοσαν τη διαδικασία για τις μικρές αποστολές. Επιπλέον, δύο άλλα κράτη μέλη δεν χρησιμοποίησαν τη διαδικασία αυτή, αλλά εφάρμοσαν την εθνική ποινική διαδικασία τους. Δύο κράτη μέλη δεν εφάρμοσαν ούτε αυτή ούτε άλλη ανάλογη διαδικασία κατά την περίοδο του ελέγχου. Σύμφωνα με ορισμένα από τα επιλεγέντα κράτη μέλη, ο ορισμός των «μικρών αποστολών» στον κανονισμό σχετικά με την τελωνειακή επιβολή είναι υπερβολικά περιοριστικός, λαμβανομένης υπόψη της αύξησης του όγκου του ηλεκτρονικού εμπορίου, με αποτέλεσμα να παρεμποδίζεται η τελωνειακή επιβολή των ΔΔΙ.

82 Ένα από τα κράτη μέλη που επελέγησαν εφαρμόζει ειδική διαδικασία κατάσχεσης, εκτός του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού, αντί της διαδικασίας για τις μικρές αποστολές. Στην περίπτωση των μικρών αποστολών, η διαδικασία κατάσχεσης αποτελεί ένα ιδιαίτερα αποτελεσματικό και γρήγορο εργαλείο για την απόσυρση από την αγορά εμπορευμάτων για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι

²⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 608/2013 σχετικά με την τελωνειακή επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

παραβιάζουν ΔΔΙ. Τα έξοδα της διαδικασίας κατάσχεσης δεν βαρύνουν τους δικαιούχους, αλλά τις τελωνειακές αρχές.

83 Ο κανονισμός σχετικά με την τελωνειακή επιβολή προβλέπει προαιρετικές διατάξεις σχετικά με τα έξοδα καταστροφής, γεγονός που έχει οδηγήσει στην εφαρμογή διαφορετικών πρακτικών στην ΕΕ. Σύμφωνα με την [έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής](#) σχετικά με την εφαρμογή του προαναφερθέντος κανονισμού, σε ποσοστό περίπου 85 % τα κράτη μέλη ζητούν από τον υπέρ ου η απόφαση να αναλάβει το κόστος της καταστροφής στο πλαίσιο της συνήθους διαδικασίας. Περίπου το 46 % των κρατών μελών ζητεί από τον υπέρ ου η απόφαση να αναλάβει το κόστος καταστροφής στο πλαίσιο τόσο της συνήθους διαδικασίας όσο και της διαδικασίας για τις μικρές αποστολές. Δύο κράτη μέλη αναλαμβάνουν το κόστος που συνεπάγονται οι παρεμβάσεις τους σχετικά με την αποθήκευση και την καταστροφή των εμπορευμάτων δυνάμει του κανονισμού σχετικά με την τελωνειακή επιβολή στο πλαίσιο της συνήθους διαδικασίας. Ορισμένα ενεργούν σε ad hoc βάση όσον αφορά τα έξοδα καταστροφής στο πλαίσιο της διαδικασίας για τις μικρές αποστολές.

84 Τα έξοδα καταστροφής και αποθήκευσης μπορεί να είναι πολύ υψηλά, με αποτέλεσμα οι δικαιούχοι να διστάζουν ενδεχομένως να παρέμβουν. Επιπλέον, για την καταστροφή επικίνδυνων εμπορευμάτων (παραδείγματος χάριν, φυκτικών αερίων ή φυτοφαρμάκων) απαιτείται δαπανηρή επεξεργασία και ειδικός εξοπλισμός, ο οποίος δεν είναι διαθέσιμος σε όλα τα κράτη μέλη, ακόμη και αν ο δικαιούχος επιθυμεί να αναλάβει το κόστος. Σε ορισμένες χώρες εκτός ΕΕ, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες, τα έξοδα καταστροφής καλύπτονται από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση μέσω ταμείου το οποίο χρηματοδοτείται από πρόστιμα και κατασχέσεις περιουσιακών στοιχείων για παραβιάσεις ΔΔΙ. Η ύπαρξη διαφορετικών πρακτικών στα κράτη μέλη όσον αφορά τα έξοδα καταστροφής έχει ως συνέπεια τη διαφορετική μεταχείριση των δικαιούχων.

Απουσία εναρμονισμένου πλαισίου κυρώσεων και προστίμων για προσβολές των ΔΔΙ

85 Οι τελωνειακές αρχές μπορούν να επιβάλλουν κυρώσεις στους υπέρ ου η απόφαση.

86 Η εθνική τελωνειακή νομοθεσία προβλέπει επίσης τελωνειακά πρόστιμα για τον διασαφιστή και για τον κάτοχο των εμπορευμάτων ή/και τους αντιπροσώπους τους. Οι κυρώσεις που αφορούν παραβιάσεις ουσιαστικών διατάξεων του δικαίου διανοητικής ιδιοκτησίας δεν είναι εναρμονισμένες στα κράτη μέλη.

87 Σε ορισμένα κράτη μέλη, οι κυρώσεις για παραβίαση ουσιαστικών διατάξεων του δικαίου διανοητικής ιδιοκτησίας και της εθνικής τελωνειακής νομοθεσίας δεν είναι επαρκώς αποτρεπτικές και θα μπορούσαν να αποτελέσουν κίνητρο για την εκτροπή του εμπορίου.

Διαφορετικές πρακτικές για την αναφορά παραβιάσεων των ΔΔΙ

88 Δεδομένου ότι ο κανονισμός σχετικά με την τελωνειακή επιβολή δεν προβλέπει χρονοδιάγραμμα για την αναφορά δεσμεύσεων στο σύστημα πληροφοριών της ΕΕ κατά της απομίμησης/παραποίησης και της πειρατείας (COPIS), τα κράτη μέλη εφαρμόζουν διαφορετικές πρακτικές.

89 Μέσω κοινής διεπαφής μεταξύ του COPIS και του AFIS (του συστήματος πληροφοριών της OLAF κατά της απάτης) είναι δυνατή η αυτόματη διαβίβαση δεδομένων σχετικά με παραβιάσεις ΔΔΙ από το COPIS στο τελωνειακό σύστημα πληροφοριών της OLAF για δεσμεύσεις σε σχέση με ΔΔΙ (CIS+). Ωστόσο, η μεγάλη πλειονότητα των κρατών μελών δεν εισάγει δεδομένα στο CIS+ (μόλις εννέα κράτη μέλη διαβίβασαν πληροφορίες στο CIS+, που αντιστοιχούσαν στο 9 % των υποθέσεων του COPIS). Συνεπώς, ενώ ο μηχανισμός έχει τεθεί σε εφαρμογή, τα κράτη μέλη σε μεγάλο βαθμό δεν τον χρησιμοποιούν.

90 Δεν υπάρχει ειδικό οριζόντιο εργαλείο για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την επιβολή των ΔΔΙ με τις αρμόδιες αρχές χωρών εκτός ΕΕ. Η Επιτροπή δεν έχει εκδώσει εκτελεστικές πράξεις που να προβλέπουν τις αναγκαίες πρακτικές ρυθμίσεις σχετικά με την ανταλλαγή δεδομένων και πληροφοριών με χώρες εκτός ΕΕ.

Οι τελωνειακοί έλεγχοι των κρατών μελών εμφανίζουν αδυναμίες

91 Σύμφωνα με τον κανονισμό για την τελωνειακή επιβολή, οι εθνικές τελωνειακές αρχές υποχρεούνται να διενεργούν ελέγχους επιβολής των ΔΔΙ και να παρουσιάζουν τακτικά στοιχεία σχετικά με τις δεσμεύσεις εμπορευμάτων.

92 Εξετάσαμε την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού στα πέντε επιλεγέντα κράτη μέλη, αναλύοντας, επανεξετάζοντας και υποβάλλοντας σε δοκιμασίες τις βασικές συνιστώσες των συστημάτων και διαδικασιών που εφαρμόζονταν. Στο πλαίσιο αυτό, επελέγη τυχαίο δείγμα αιτήσεων παρέμβασης (AFA) και δεσμεύσεων που είχαν αναφερθεί στο COPIS. Συνολικά, τα επιλεγέντα κράτη μέλη διέθεταν κατάλληλα εργαλεία ανάλυσης κινδύνου, και η επεξεργασία των AFA και οι δράσεις τελωνειακής επιβολής που αφορούσαν εμπορεύματα τα οποία παραβίαζαν ΔΔΙ ήταν

ικανοποιητικές. Ωστόσο, εντοπίσαμε τους ακόλουθους περιορισμούς στην εφαρμογή των τελωνειακών ελέγχων:

- α) τέσσερα κράτη μέλη αποδέχθηκαν κατώτατα όρια παρέμβασης που εισήχθησαν στις ΑFA από δικαιούχους, τα οποία δεν προβλέπονταν στον κανονισμό σχετικά με την τελωνειακή επιβολή²⁸.
- β) σε τρία κράτη μέλη διαπιστώθηκαν αδυναμίες ως προς την τήρηση των προθεσμιών κοινοποίησης από τους υπέρ των η απόφαση / αιτούντες και τους διασαφιστές / κατόχους εμπορευμάτων ·
- γ) δύο κράτη μέλη δεν χρησιμοποιούσαν τη διεπαφή COPIS-AFIS (CIS+)· και
- δ) τα κράτη μέλη είχαν αναπτύξει διαφορετικές πρακτικές και χρονοδιαγράμματα για την αναφορά στοιχείων.

93 Η ανομοιόμορφη εφαρμογή της οδηγίας για την επιβολή των ΔΔΙ και οι περιορισμοί στην εφαρμογή των ελέγχων τελωνειακής επιβολής στα κράτη μέλη έχουν αντίκτυπο στην επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στην ΕΕ και την καταπολέμηση της παραποίησης/απομίμησης. Θεωρούμε ότι ο βαθμός προστασίας των ΔΔΙ στην ΕΕ διαφέρει ανάλογα με τον τόπο εισαγωγής. Ως εκ τούτου, υπάρχει κίνδυνος εκτροπής του εμπορίου από απατεώνες και παραποιητές/απομιμητές με την επιλογή τόπων εισαγωγής στην ΕΕ με λιγότερο αυστηρούς ελέγχους και κυρώσεις.

²⁸ Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 608/2013 δεν προβλέπει δυνατότητα περιορισμού της τελωνειακής επιβολής για συγκεκριμένο ΔΔΙ, με βάση την ποσότητα των εμπορευμάτων που παραβιάζουν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, τα οποία εντοπίζονται από τις τελωνειακές αρχές.

Συμπεράσματα και συστάσεις

94 Το συνολικό συμπέρασμά μας είναι ότι το πλαίσιο της ΕΕ για την προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας είναι άρτιο και ισχυρό, αν και εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες. Διατυπώνουμε συστάσεις για τη βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου για τα ΔΔΙ, την εφαρμογή και την επιβολή του.

95 Σκοπός της *οδηγίας για τη νομική προστασία σχεδίων και υποδειγμάτων* ήταν η εναρμόνιση των συναφών νομοθεσιών των κρατών μελών ώστε να δημιουργηθεί ένα ενωσιακό σύστημα σχεδίων και υποδειγμάτων. Για τον σκοπό αυτό απαιτείται ένα ολοκληρωμένο και επικαιροποιημένο νομικό πλαίσιο, το οποίο να ευθυγραμμίζει τις διατάξεις του κανονισμού και της οδηγίας για τα σχέδια και υποδείγματα. Ωστόσο, εντοπίσαμε αποκλίσεις μεταξύ του συστήματος της ΕΕ και των εθνικών συστημάτων για τα σχέδια και υποδείγματα όσον αφορά τις διαδικασίες υποβολής αίτησης, εξέτασης και δημοσίευσης. Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι δεν υπάρχει νομικό πλαίσιο για την προστασία των μη γεωργικών προϊόντων (βλέπε σημεία [26-35](#) και [46-47](#)).

96 Σε επίπεδο Ένωσης έχει τεθεί σε εφαρμογή και λειτουργεί ικανοποιητικά ένα πλαίσιο επιβολής των ΔΔΙ. Ωστόσο, διαπιστώσαμε ορισμένες αδυναμίες σε αυτό το πλαίσιο και στην εφαρμογή του, όπως η αποδοχή από τα κράτη μέλη κατώτατων ορίων παρέμβασης που δεν προβλέπονται στον κανονισμό και ο περιοριστικός ορισμός των μικρών αποστολών (βλέπε σημεία [76-78](#), [81](#) και [92](#)).

Σύσταση 1 – Να συμπληρωθούν και να επικαιροποιηθούν τα κανονιστικά πλαίσια της ΕΕ για τα ΔΔΙ

Η Επιτροπή πρέπει να υποβάλει νομοθετικές προτάσεις για:

- α) την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων για τα μη γεωργικά προϊόντα και
- β) την επέκταση της προστασίας του σήματος της ΕΕ στο σύνολο των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας της ΕΕ, τη θέσπιση κατώτατων ορίων παρέμβασης και τη διεύρυνση του ορισμού των μικρών αποστολών.

Χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της σύστασης: τέλος του 2025

97 Καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει σαφής μεθοδολογία για τον καθορισμό των τελών της ΕΕ με αποτέλεσμα τα επίπεδα των τελών να οδηγούν στη συσσώρευση πλεονασμάτων. Επιπλέον, διαπιστώσαμε αδυναμίες στη νομοθεσία

σχετικά με το πλαίσιο διακυβέρνησης και λογοδοσίας του EUIPO (βλέπε σημεία [19-25](#) και [36-41](#)).

Σύσταση 2 – Να αξιολογηθεί το πλαίσιο διακυβέρνησης και η μεθοδολογία για τον καθορισμό του ύψους των τελών

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης (που προβλέπεται στο άρθρο 210 του κανονισμού για το σήμα της ΕΕ) του αντικτύπου, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας του EUIPO και των μεθόδων εργασίας του, η Επιτροπή πρέπει να εξετάσει το πλαίσιο διακυβέρνησης και την απουσία σαφούς μεθοδολογίας για τον καθορισμό του ύψους των τελών, σύμφωνα με όσα επισημαίνονται στην παρούσα έκθεση.

Χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της σύστασης: τέλος του 2025

98 Θεωρούμε ότι το EUIPO έχει εκπληρώσει τα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί σχετικά με τη διαχείριση και την προώθηση του σήματος και των σχεδίων και υποδειγμάτων της ΕΕ. Ως εκ τούτου, έχει συμβάλει ικανοποιητικά στην προστασία του σήματος και των σχεδίων και υποδειγμάτων της ΕΕ (βλέπε σημείο [48](#)).

99 Το EUIPO έχει αναπτύξει ένα σύστημα συνεργασίας με τα κράτη μέλη, με σκοπό την προώθηση της σύγκλισης των πρακτικών και των εργαλείων μέσω των έργων που περιλαμβάνονται στις συμφωνίες συνεργασίας. Ωστόσο, διαπιστώσαμε έλλειψη καθοδήγησης όσον αφορά τη μεθοδολογία υπολογισμού των κατ' αποκοπήν ποσών, και επισημάνσαμε το πρόβλημα των εξόδων λειτουργίας και των αποκλίσεων μεταξύ των κρατών μελών (βλέπε σημεία [54-59](#)).

Σύσταση 3 – Να βελτιωθούν τα συστήματα χρηματοδότησης, ελέγχου και αξιολόγησης

Το EUIPO πρέπει:

- α) να παράσχει άρτια μεθοδολογία υπολογισμού των κατ' αποκοπήν ποσών
- β) να αιτιολογήσει δεόντως το λειτουργικό κόστος των δημόσιων ενωσιακών βάσεων δεδομένων για τα σήματα και για τα σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ, και
- γ) να βελτιώσει τα συστήματα αξιολόγησης των έργων ευρωπαϊκής συνεργασίας.

Χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της σύστασης: τέλος του 2023

100 Εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα σε σχέση με την καταχώριση και τον έλεγχο στην εφαρμογή του πλαισίου γεωγραφικών ενδείξεων. Θεωρούμε ότι η ιδιαιτέρως χρονοβόρα διαδικασία έγκρισης μιας γεωγραφικής ένδειξης δημιουργεί περιττό εμπόδιο για τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς. Επιπλέον, η διαφορετική μεταχείριση των παραγωγών προϊόντων γεωγραφικής ένδειξης στα διάφορα κράτη μέλη συνεπάγεται υψηλότερο κόστος και μεγαλύτερες υποχρεώσεις συμμόρφωσης για ορισμένους παραγωγούς σε σχέση με άλλους (βλέπε σημεία [60-68](#)).

Σύσταση 4 – Να βελτιωθούν τα συστήματα γεωγραφικών ενδείξεων της ΕΕ

Η Επιτροπή πρέπει να αναλύει και να καταχωρίζει εγκαίρως τις αιτήσεις για γεωγραφικές ενδείξεις και να παρέχει στα κράτη μέλη επίσημη καθοδήγηση σχετικά με τους ελέγχους των γεωγραφικών ενδείξεων.

Χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της σύστασης: τέλος του 2025

101 Η ανομοιόμορφη εφαρμογή της οδηγίας για την επιβολή των ΔΔΙ και οι περιορισμοί στην εφαρμογή των ελέγχων τελωνειακής επιβολής στα κράτη μέλη έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην επιβολή των εν λόγω δικαιωμάτων και στην καταπολέμηση της παραποίησης/απομίμησης. Θεωρούμε ότι η προστασία των ΔΔΙ στην ΕΕ διαφέρει ανάλογα με τον τόπο εισαγωγής, και διαπιστώσαμε ότι εντός της ΕΕ εφαρμόζονται διαφορετικές πρακτικές όσον αφορά την καταστροφή προϊόντων παραποίησης/απομίμησης. Αυτό ισχύει για τις μικρές αποστολές και τα επικίνδυνα προϊόντα (βλέπε σημεία [72](#), [74](#), [79-84](#) και [88-93](#)).

Σύσταση 5 – Να βελτιωθεί το πλαίσιο επιβολής των ΔΔΙ

Η Επιτροπή πρέπει:

- α) να αναπτύξει στρατηγική ελέγχου με βάση τη διαχείριση κινδύνων για τα ΔΔΙ·
- β) να παρακολουθεί καλύτερα την εφαρμογή της οδηγίας για την επιβολή των ΔΔΙ και την τελωνειακή επιβολή στα κράτη μέλη, και
- γ) να τυποποιήσει τις δραστηριότητες αναφοράς στοιχείων.

Χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της σύστασης: τέλος του 2023

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα IV, του οποίου προεδρεύει ο Mihails Kozlons, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, στις 15 Μαρτίου 2022.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner Lehne
Πρόεδρος

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι – Ακρογωνιαίοι λίθοι των ΔΔΙ

Διεθνές πλαίσιο

- Σύμβαση των Παρισίων για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας (1883)
- Σύμβαση της Βέρνης για την προστασία λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων (1886)
- Οικουμενική διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου, άρθρο 27, παράγραφος 2
- Συμφωνία για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου

Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, άρθρο 17, παράγραφος 2

Κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για τα εμπορικά σήματα

- Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Οδηγία (ΕΕ) 2015/2436 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2015, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων
- Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2018/625 της Επιτροπής, της 5ης Μαρτίου 2018, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και για την κατάργηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2017/1430
- Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2018/626 της Επιτροπής, της 5ης Μαρτίου 2018, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και για την κατάργηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2017/1431 της Επιτροπής
- Απόφαση του προεδρείου των τμημάτων προσφυγών, της 27ης Φεβρουαρίου 2020, σχετικά με τον κανονισμό διαδικασίας των τμημάτων προσφυγών

- Συμφωνία της Νίκαιας για τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση σημάτων

Κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για τα σχέδια και υποδείγματα

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 6/2002 του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2001, για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα
- Οδηγία 98/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 1998, για τη νομική προστασία σχεδίων και υποδειγμάτων
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2245/2002 της Επιτροπής, της 21ης Οκτωβρίου 2002, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 6/2002 του Συμβουλίου για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2246/2002 της Επιτροπής, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, περί των πληρωτέων προς το Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) τελών, όσον αφορά την καταχώριση κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων

Κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για τις γεωγραφικές ενδείξεις

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012, για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών αγροτικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 992/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου
- Κανονισμός (ΕΕ) 2019/787 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, για τον ορισμό, την περιγραφή, την παρουσίαση και την επισήμανση των αλκοολούχων ποτών, τη χρήση των ονομασιών των αλκοολούχων ποτών στην παρουσίαση και επισήμανση άλλων τροφίμων, την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων για τα αλκοολούχα ποτά, τη χρήση της αιθυλικής αλκοόλης και των προϊόντων απόσταξης γεωργικής προέλευσης σε ποτά με αλκοόλη, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 251/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον ορισμό, την περιγραφή, την παρουσίαση, την επισήμανση και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων των αρωματισμένων αμπελοοινικών προϊόντων και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1601/91 του Συμβουλίου

- [Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός \(ΕΕ\) αριθ. 664/2014 της Επιτροπής](#), της 18ης Δεκεμβρίου 2013, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον καθορισμό των ενωσιακών συμβόλων για τις προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης, τις προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις και τα εγγυημένα παραδοσιακά ιδιότυπα προϊόντα και όσον αφορά ορισμένους κανόνες σχετικά με την προέλευση, ορισμένους διαδικαστικούς κανόνες και ορισμένες πρόσθετες μεταβατικές διατάξεις
- [Εκτελεστικός κανονισμός \(ΕΕ\) αριθ. 668/2014 της Επιτροπής](#), της 13ης Ιουνίου 2014, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων
- [Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός \(ΕΕ\) 2019/33 της Επιτροπής](#), της 17ης Οκτωβρίου 2018, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις αιτήσεις προστασίας ονομασιών προέλευσης, γεωγραφικών ενδείξεων και παραδοσιακών ενδείξεων στον αμπελοοινικό τομέα, τη διαδικασία ένστασης, τους περιορισμούς στη χρήση, τις τροποποιήσεις των προδιαγραφών προϊόντος, την ανάκληση της προστασίας, καθώς και την επισήμανση και την παρουσίαση
- [Εκτελεστικός κανονισμός \(ΕΕ\) 2019/34 της Επιτροπής](#), της 17ης Οκτωβρίου 2018, σχετικά με τον καθορισμό κανόνων για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις αιτήσεις προστασίας ονομασιών προέλευσης, γεωγραφικών ενδείξεων και παραδοσιακών ενδείξεων στον αμπελοοινικό τομέα, τη διαδικασία ένστασης, τις τροποποιήσεις των προδιαγραφών προϊόντος, το μητρώο προστατευόμενων ονομασιών, την ανάκληση της προστασίας και τη χρήση συμβόλων, και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά κατάλληλο σύστημα ελέγχων
- [Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός \(ΕΕ\) 2021/1235 της Επιτροπής](#) της 12ης Μαΐου 2021 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/787 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με κανόνες σχετικά με τις αιτήσεις καταχώρισης των γεωγραφικών ενδείξεων των αλκοολούχων ποτών, τις τροποποιήσεις των προδιαγραφών προϊόντος, την ακύρωση της καταχώρισης και το μητρώο
- [Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός \(ΕΕ\) 2021/1236 της Επιτροπής](#) της 12ης Μαΐου 2021 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2019/787 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις αιτήσεις

καταχώρισης των γεωγραφικών ενδείξεων των αλκοολούχων ποτών, τη διαδικασία ένστασης, τις τροποποιήσεις των προδιαγραφών προϊόντος, την ακύρωση της καταχώρισης, τη χρήση συμβόλου και τον έλεγχο

- [Εκτελεστικός κανονισμός \(ΕΕ\) 2020/198 της Επιτροπής](#), της 13ης Φεβρουαρίου 2020, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 251/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την κατάρτιση του μητρώου προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων στον τομέα των αρωματισμένων αμπελοοινικών προϊόντων και την καταχώριση των υφιστάμενων γεωγραφικών ενδείξεων στο εν λόγω μητρώο

Πλαίσιο επιβολής των ΔΔΙ της ΕΕ

- [Κανονισμός \(ΕΕ\) αριθ. 608/2013](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την τελωνειακή επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1383/2003 του Συμβουλίου
- [Εκτελεστικός κανονισμός \(ΕΕ\) αριθ. 1352/2013 της Επιτροπής](#), της 4ης Δεκεμβρίου 2013, για την κατάρτιση των εντύπων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 608/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την τελωνειακή επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας
- [Κανονισμός \(ΕΕ\) αριθ. 952/2013](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (αναδιατύπωση)
- [Οδηγία 2004/48/ΕΚ](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας
- [Κανονισμός αριθ. 1215/2012](#), της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (Βρυξέλλες Ι αναδιατύπωση)
- [Κανονισμός \(ΕΚ\) αριθ. 593/2008](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη Ι)
- [Κανονισμός \(ΕΚ\) αριθ. 864/2007](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις εξωσυμβατικές ενοχές («Ρώμη ΙΙ»)

- [Οδηγία 2000/31/ΕΚ](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά (οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο)
- [Κανονισμός \(ΕΕ\) αριθ. 386/2012](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Απριλίου 2012, σχετικά με την ανάθεση στο Γραφείο Εναρμόνισης στο Πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) καθηκόντων συναφών με την επιβολή της εφαρμογής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένης της σύγκλησης Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για την Παραβίαση των Δικαιωμάτων Διανοητικής Ιδιοκτησίας, με εκπροσώπους του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)
- [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2017/625](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για τους επίσημους ελέγχους και άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό τη διασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα είδη διατροφής και των τροφίμων, των κανόνων για την υγεία και την ευημερία των ζώων, των προϊόντων υγείας και προστασίας των ζώων (κανονισμός για τους επίσημους ελέγχους)

Παράρτημα II – Εθνική νομοθεσία για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας για τα σήματα

	Εθνική νομοθεσία
Γαλλία	Νόμος 92-597 περί του κώδικα διανοητικής ιδιοκτησίας, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με το διάταγμα 2019-1169, της 13ης Νοεμβρίου 2019, και με το διάταγμα 2019-1316, της 9ης Δεκεμβρίου 2019. Το διάταγμα κυρώθηκε με τον νόμο 220-1558 της 3ης Δεκεμβρίου 2020
Ελλάδα	Νόμος 4679/2020 περί εμπορικών σημάτων
Ουγγαρία	Νόμος XI 1997 για την προστασία των εμπορικών σημάτων και των γεωγραφικών ενδείξεων, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με ισχύ από 1ης Ιανουαρίου 2019
Λιθουανία	Νόμος της Δημοκρατίας της Λιθουανίας για τα σήματα, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με ισχύ από 1ης Ιανουαρίου 2019
Ρουμανία	Νόμος 84/1996 περί εμπορικών σημάτων και γεωγραφικών ενδείξεων, όπως αναδημοσιεύθηκε τον Σεπτέμβριο του 2020 δυνάμει του άρθρου IV του νόμου 112/2020

Παράρτημα III – Σήματα: Διοικητικές προθεσμίες των κρατών μελών.

	Προθεσμία (μήνες)	Ενέργεια
Γαλλία (INPI)	Άμεσα	Καταβολή του τέλους αίτησης, από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης
	4 εβδομάδες	Πρώτη δημοσίευση, από την ημερομηνία κατάθεσης (έναρξη της προθεσμίας για την υποβολή παρατηρήσεων και την άσκηση ανακοπής)
	4	Εξέταση των τυπικών προϋποθέσεων και των απόλυτων λόγων απαραδέκτου, από την ημερομηνία κατάθεσης
	4	Καταχώριση και δεύτερη δημοσίευση, από την ημερομηνία της πρώτης δημοσίευσης (αν δεν υπάρχουν διορθώσεις, σχόλια, παρατηρήσεις ή ανακοπές)
	6	Κοινοποίηση του INPI, από την ημερομηνία κατάθεσης (αίτημα για διόρθωση ή σχόλια, κατά περίπτωση)
	1-3	Αίτημα επανεξέτασης της απόφασης του INPI, από την παραλαβή της
	45 ημέρες	Διόρθωση ή σχόλια, από την παραλαβή της κοινοποίησης του INPI
Ελλάδα (Διεύθυνση Σημάτων, ΔΣ)	30/60/90 ημέρες	Υποβολή παρατηρήσεων σχετικά με τις αντιρρήσεις του εξεταστή (60 ημέρες για αλλοδαπούς καταθέτες και 90 ημέρες για καταθέτες διεθνών αιτήσεων)
	60/90 ημέρες	Προσφυγή κατά της οριστικής αρνητικής απόφασης του εξεταστή ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων (90 ημέρες για αλλοδαπούς)
	3	Από τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης του εξεταστή έως την καταχώριση του σήματος (εφόσον δεν ασκηθεί ανακοπή κατά της οριστικής απόφασης του εξεταστή)
	3	Ανακοπή ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων μετά τη δημοσίευση της απόφασης έγκρισης σήματος
	3	Από τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης έγκρισης του εξεταστή έως την καταχώριση του σήματος (εφόσον δεν ασκηθεί ανακοπή κατά της οριστικής απόφασης του εξεταστή)
	Δεν προβλέπεται προθεσμία	Προσφυγή κατά της δημοσίευσης της καταχώρισης σήματος ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων
	60 ημέρες/90 ημέρες	Προσφυγή κατά οποιασδήποτε απόφασης της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων (90 ημέρες για αλλοδαπούς)
Ουγγαρία (HIPO)	10 εργάσιμες ημέρες	Καθορισμός ημερομηνίας κατάθεσης, από την παραλαβή του φακέλου από τον εξεταστή
	1	Καταβολή του τέλους αίτησης, από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης
	1	Αίτημα για ταχεία διαδικασία, από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης
	1	Καταβολή του τέλους ταχείας διαδικασίας, από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος
	2	Αίτηση προτεραιότητας, από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης
	4	Κατάλογος προϊόντων ή υπηρεσιών στην ουγγρική γλώσσα, από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης
	30 ημέρες	Εξέταση των τυπικών προϋποθέσεων, από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής του τέλους αίτησης
	30 ημέρες	Υποβολή ελλειπόντων εγγράφων ή δήλωσης από την παραλαβή της πρόσκλησης από το HIPO
	30 ημέρες	Εξέταση απόλυτων λόγων απαραδέκτου, από το τέλος της εξέτασης των τυπικών προϋποθέσεων

	Προθεσμία (μήνες)	Ενέργεια
	5 εργάσιμες ημέρες	Έρευνα για προγενέστερα δικαιώματα (έκθεση έρευνας), από το τέλος της εξέτασης των απόλυτων λόγων απαραδέκτου
	Τουλάχιστον 15 ημέρες	Ανακοίνωση, μετά την αποστολή της έκθεσης έρευνας στον αιτούντα
	Τουλάχιστον 3 μήνες	Καταχώριση, μετά την ανακοίνωση (προθεσμία ανακοπήs)
	Δεν προβλέπεται προθεσμία	Παρατήρηση, ανά πάσα στιγμή της διαδικασίας
	3	Ανακοπή, από την ανακοίνωση
	30 ημέρες	Αίτηση τροποποίησης, από την παραλαβή της απόφασης
	Δεν προβλέπεται προθεσμία	Αίτημα ακυρότητας ή περάτωσης, ανά πάσα στιγμή μετά την καταχώριση
Λιθουανία (SPB)	1	Επίσημη εξέταση για επιβεβαίωση της ημερομηνίας κατάθεσης
	1-3	Απάντηση στη σχετική με τις ελλείψεις επιστολή, ανάλογα με το είδος των ελλείψεων
	1	Απάντηση σε παρατήρηση
	2	Αίτημα επανεξέτασης, από την απόφαση απόρριψης της αίτησης
	2	Κατάθεση προσφυγής μετά την απόφαση απόρριψης της αίτησης
	3	Κατάθεση προσφυγής κατά απόφασης του τμήματος προσφυγών στο περιφερειακό δικαστήριο του Βίλνιους
	3	Κατάθεση ανακοπήs, από την ημερομηνία δημοσίευσης της αίτησης για σήμα
	5 ημέρες	Επείγουσα εξέταση της αίτησης κατόπιν αιτήματος του αιτούντα
	2-12	Προθεσμία για την επίτευξη φιλικού διακανονισμού
Ρουμανία (OSIM)		Αίτηση καταχώρισης (έως τον Ιούλιο του 2020)
	6	Εάν δεν έχει ασκηθεί ανακοπή ή δεν έχει κοινοποιηθεί προσωρινή απόρριψη
	13	Εάν για την αίτηση έχει εκδοθεί κοινοποίηση προσωρινής απόρριψης
	24	Εάν έχει ασκηθεί ανακοπή
	24	Εάν έχει ασκηθεί ανακοπή και έχει εκδοθεί κοινοποίηση προσωρινής απόρριψης
		Αίτηση καταχώρισης (από τον Ιούλιο του 2020)
	6	Εάν δεν έχει ασκηθεί ανακοπή, ούτε έχει κοινοποιηθεί προσωρινή απόρριψη
	13	Εάν για την αίτηση έχει εκδοθεί κοινοποίηση προσωρινής απόρριψης
	24	Εάν για την αίτηση έχει ασκηθεί ανακοπή (και έχει εκδοθεί κοινοποίηση προσωρινής απόρριψης)
		Προσφυγές (έως τον Ιούλιο του 2020)
	30 ημέρες	Για την κατάθεση προσφυγής, από τη δημοσίευση/ανακοίνωση της απόφασης απόρριψης/μερικής αποδοχής
	Δεν προβλέπεται προθεσμία	Για την ολοκλήρωση της διαδικασίας
	30 ημέρες	Ανακοίνωση της απόφασης του Τμήματος Προσφυγών (από την ημερομηνία της απόφασης)

	Προθεσμία (μήνες)	Ενέργεια
		Προσφυγές (Ιούλιος 2020)
	30 ημέρες	Για την κατάθεση προσφυγής από τη δημοσίευση/ανακοίνωση της απόφασης απόρριψης/μερικής αποδοχής
	Δεν προβλέπεται προθεσμία	Για την ολοκλήρωση της διαδικασίας
	3	Ανακοίνωση της απόφασης του Τμήματος Προσφυγών (από την ημερομηνία της απόφασης)

Παράρτημα IV – Εθνική νομοθεσία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας για τα σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ

	Εθνική νομοθεσία
Γαλλία	Κώδικας διανοητικής ιδιοκτησίας
Ελλάδα	Προεδρικό διάταγμα 259/1997, όπως τροποποιήθηκε με το προεδρικό διάταγμα 161/2002
Ουγγαρία	Νόμος XLVIII του 2001 για τη νομική προστασία των σχεδίων και υποδειγμάτων
	Διάταγμα 19/2001 (ΧΙ. 29.) Υπουργικό διάταγμα σχετικά με τις λεπτομερείς τυπικές απαιτήσεις των αιτήσεων για προστασία σχεδίων.
Λιθουανία	Νόμος περί σχεδίων και υποδειγμάτων (2002)
Ρουμανία	Νόμος 129/1992 περί προστασίας των σχεδίων και υποδειγμάτων και κυβερνητική απόφαση 211/2008, εκτελεστικός κανονισμός για τον νόμο 129/1992

Παράρτημα V – Σχέδια και υποδείγματα: Διοικητικές προθεσμίες των κρατών μελών

	Προθεσμίες (μήνες)	Ενέργεια
Γαλλία (INPI)	6	Απόφαση για χορήγηση ή άρνηση προστασίας από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης
	1-3	Προθεσμία για την υποβολή αιτήματος επανεξέτασης της απόφασης, από την ημερομηνία έκδοσης
Ελλάδα (ΟΒΙ)	2-4	Από την κατάθεση της αίτησης έως τη συμπλήρωση τυχόν ελλείψεων ή τη διόρθωση τυχόν σφαλμάτων (όπως κοινοποιούνται στη σχετική με τις ελλείψεις επιστολή)
	6	Από την κατάθεση της αίτησης έως τη δημοσίευσή της (στην πράξη)
	6,5	Από την κατάθεση της αίτησης έως την καταχώριση και την έκδοση πιστοποιητικού (στην πράξη)
	7,5	Από την κατάθεση της αίτησης έως τη δημοσίευση της καταχώρισης (στην πράξη)
	Σε περίπτωση αναβολής της δημοσίευσης	
	2	Από την κατάθεση της αίτησης με αίτημα αναβολής έως τη συμπλήρωση τυχόν ελλείψεων ή τη διόρθωση τυχόν σφαλμάτων (όπως κοινοποιούνται στη σχετική με τις ελλείψεις επιστολή)
	Έως 8	Από την κατάθεση της αίτησης με αίτημα αναβολής έως την πλήρη δημοσίευση της αίτησης
Ουγγαρία (HIPO)	2	Καταβολή του τέλους αίτησης, από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης
	30 ημέρες	Επίσημη εξέταση (από την καταβολή και την εγγραφή στους λογαριασμούς του τέλους)
	2	Εάν χρειάζεται, διόρθωση παρατυπιών
	Δεν προβλέπεται προθεσμία	Ουσιαστική εξέταση και έρευνα σχετικά με την προϋπόθεση του νεωτερισμού
	2	Κατά περίπτωση, προθεσμία για την υποβολή δήλωσης
	Δεν προβλέπεται προθεσμία	Απόφαση σχετικά με τη χορήγηση ή την άρνηση χορήγησης προστασίας
	30 ημέρες	Προθεσμία για την υποβολή αίτησης για τροποποίηση της απόφασης από την ημερομηνία παραλαβής
	Δεν προβλέπεται προθεσμία	Καταχώριση σχεδίου/υποδείγματος και αποστολή εγγράφου και αποσπάσματος από το μητρώο για το σχέδιο/υπόδειγμα

	Προθεσμίες (μήνες)	Ενέργεια
Λιθουανία (SPB)	1	Καταβολή του τέλους αίτησης, από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης
	6	Προθεσμία προτεραιότητας, από την πρώτη ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης
	3	Παρουσίαση εγγράφων προτεραιότητας, από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης
	5	Αίτημα για επίσπευση της δημοσίευσης, από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης
	30	Αίτημα για αναβολή της δημοσίευσης, από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης
	1	Απάντηση στη σχετική με τις ελλείψεις επιστολή
	3	Αίτημα επανεξέτασης από την απόφαση απόρριψης της καταχώρισης
	6	Δημοσίευση του σχεδίου/υποδείγματος, εάν δεν έχει ζητηθεί επίσπευση ή αναβολή της δημοσίευσης
	3	Καταβολή τέλους καταχώρισης και δημοσίευσης σχεδίου/υποδείγματος
	3	Κατάθεση προσφυγής μετά την απόφαση απόρριψης της καταχώρισης
	6	Κατάθεση προσφυγής κατά απόφασης του τμήματος προσφυγών στο περιφερειακό δικαστήριο του Βίλνιους
Ρουμανία (OSIM)		Αίτηση για καταχώριση
	6	Εάν δεν έχει ασκηθεί ανακοπή
	18	Εάν έχει ασκηθεί ανακοπή
		Προσφυγές
	30 ημέρες	Για την κατάθεση προσφυγής, από την ανακοίνωση της απόφασης απόρριψης/μερικής αποδοχής
	Δεν προβλέπεται προθεσμία	Για την ολοκλήρωση της διαδικασίας
	30 ημέρες	Ανακοίνωση της απόφασης του τμήματος προσφυγών (από την ημερομηνία της απόφασης)

Παράρτημα VI – Σχέδια και υποδείγματα των κρατών μελών – Τέλη και δομή τελών (την 1η Ιανουαρίου 2021)

ΓΑΛΛΙΑ (INPI)		σε ευρώ
Κατάθεση:		
	κατάθεση του φακέλου αίτησης καταχώρισης	39
	προσθήκη με ασπρόμαυρη αναπαραγωγή	23
	προσθήκη με έγχρωμη αναπαραγωγή	47
Επέκταση της προστασίας: επέκταση (με κατάθεση)		52
Τακτοποίηση, διόρθωση ουσιώδους σφάλματος, αίτημα επαναφοράς στην προτέρα κατάσταση		78
Καταχώριση και φύλαξη ή επέκταση της φύλαξης ειδικού φακέλου		15
ΕΛΛΑΔΑ-ΟΒΙ		
Τέλος κατάθεσης και καταχώρισης σχεδίου ή υποδείγματος		100
Πρόσθετο τέλος καταχώρισης για πολλαπλή κατάθεση σχεδίου ή υποδείγματος (έως 50 σχέδια ή υποδείγματα)		10 (για κάθε πρόσθετο σχέδιο ή υπόδειγμα)
Τέλος δημοσίευσης σχεδίου ή υποδείγματος		30
Πρόσθετο τέλος δημοσίευσης για πολλαπλή κατάθεση σχεδίου ή υποδείγματος (έως 50 σχέδια ή υποδείγματα)		10 (για κάθε πρόσθετο σχέδιο ή υπόδειγμα)
Τέλος αναβολής της δημοσίευσης σχεδίου ή υποδείγματος		30
Πρόσθετο τέλος αναβολής της δημοσίευσης για πολλαπλή κατάθεση σχεδίου ή υποδείγματος (έως 50 σχέδια ή υποδείγματα)		10 (για κάθε πρόσθετο σχέδιο ή υπόδειγμα)
Τέλος για καταχώριση μεταβιβάσεων ή αδειών εκμετάλλευσης ή άλλων τροποποιήσεων δικαιωμάτων ή αλλαγής επωνυμίας ή νομικής μορφής δικαιούχου σχεδίου ή υποδείγματος		100
Τέλος πενταετούς προστασίας βιομηχανικών σχεδίων και υποδειγμάτων		
Τέλος πρώτης πενταετούς περιόδου προστασίας		0
Τέλος ανανέωσης δεύτερης πενταετούς προστασίας		100
Τέλος ανανέωσης τρίτης πενταετούς προστασίας		150
Τέλος ανανέωσης τέταρτης πενταετούς προστασίας		200
Τέλος ανανέωσης πέμπτης πενταετούς προστασίας		250
Γενικά τέλη		
Τέλος για χορήγηση Πιστοποιητικών Προτεραιότητας από τον ΟΒΙ για τίτλους βιομηχανικής ιδιοκτησίας		50
Τέλος για χορήγηση άλλων Βεβαιώσεων από τον ΟΒΙ		20

Τέλος αγοράς του Ειδικού Δελτίου Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας σε οπτικό δίσκο (CD):	
Τεύχη Α' & Β' τιμή ανά δίσκο	2
Ετήσια συνδρομή εσωτερικού και για τα δύο τεύχη (Α' & Β')	22
Ετήσια συνδρομή εξωτερικού και για τα δύο τεύχη (Α' & Β')	44
Τέλος Αντιγράφων Τίτλων Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας	
Αντίγραφα τίτλων ανά σελίδα μετά την εικοστή	0
Βεβαιωμένα αντίγραφα	20
Ανά σελίδα μετά την εικοστή	0,2
Αλλοδαπών τίτλων (κατόπιν παραγγελίας στο εξωτερικό)	1,00 (ανά σελίδα)
Τέλος για εκθέσεις προέρευνας (αποτελέσματα μέχρι 60 εγγραφές/τίτλους)	60
Τέλος για αποτελέσματα εκθέσεων προέρευνας επιπλέον των 60 εγγραφών/τίτλων	2 (για κάθε επιπλέον εγγραφή/τίτλο)
Τέλος για γνωμοδότηση από τον ΟΒΙ	Καθορίζεται κατά περίπτωση από το διοικητικό συμβούλιο του ΟΒΙ
Τέλος σύμφωνα με την ΚΥΑ 11970/Β0012	1 000

ΟΥΓΓΑΡΙΑ (ΗΙΡΟ)

	Ποσό αν ο καταθέτης και ο σχεδιαστής	
	δεν είναι το ίδιο πρόσωπο	είναι το ίδιο πρόσωπο
1. Τέλος κατάθεσης	90	22
επιπλέον για κάθε περαιτέρω σχέδιο/υπόδειγμα (έως 50 στην ίδια αίτηση)	18	4
2. Τέλος για την υποβολή αιτήματος τροποποίησης	0	0
για το πρώτο αίτημα	15	15
για το δεύτερο αίτημα	26	26
για κάθε επόμενο αίτημα	49	49
3. Αίτημα παράτασης της προθεσμίας που αφορά μια ενέργεια	0	0
για το πρώτο αίτημα	15	15
για το δεύτερο αίτημα	26	26
για κάθε επόμενο αίτημα	49	49

4. Τέλος υποβολής αιτήματος για διαίρεση αίτησης καταχώρισης σχεδίου/υποδείγματος ή προστασίας σχεδίου/υποδείγματος, για κάθε αίτηση ή προστασία που προκύπτει	90	90
5. Τέλος για την εγγραφή διαδοχής στον τίτλο	46	46
εάν ο σχεδιαστής ενός σχεδίου υπηρεσίας αποκτήσει το δικαίωμα	10	10
6. Τέλος για την εγγραφή δικαιώματος ενεχύρου ή σύμβασης παραχώρησης άδειας, για κάθε περίπτωση	46	46
7. Τέλος για αίτημα ανανέωσης ή μερικής ανανέωσης της προστασίας σχεδίου/υποδείγματος	0	0
για την πρώτη ανανέωση	179	90
για τη δεύτερη ανανέωση	239	120
για την τρίτη ανανέωση	300	150
για την τέταρτη ανανέωση	448	224
8. Τέλος για αίτημα ακύρωσης της προστασίας σχεδίου/υποδείγματος	394	394
9. Τέλος για αίτημα έκδοσης απόφασης περί μη παραβίασης	394	394
10. Τέλος για τη διαβίβαση αίτησης για διεθνές ή ενωσιακό σχέδιο/υπόδειγμα	30	30
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ (SPB)		
*1. Τέλος κατάθεσης		69
1.1. τέλος για το 11ο και κάθε επόμενο σχέδιο/υπόδειγμα		26
* 2. Τέλος για την καταχώριση και τη δημοσίευση σχεδίου/υποδείγματος		69
3. Ανανέωση καταχώρισης σχεδίου/υποδείγματος:		
3.1. για τη 2η περίοδο ανανέωσης		86
3.2. για την 3η περίοδο ανανέωσης		115
3.3. για την 4η περίοδο ανανέωσης		144
3.4. για την 5η περίοδο ανανέωσης		173
4. Τέλος για εγγραφή αλλαγών στο μητρώο σχεδίων και υποδειγμάτων		34
5. Τέλος προσφυγής		34
6. Τέλος ανακοπής		92
7. Τέλος μεταβίβασης δικαιωμάτων		115
8. Τέλος καταχώρισης άδειας		28
9. Τέλος έκδοσης αποσπάσματος από το μητρώο σχεδίων και υποδειγμάτων		34
10. Τέλος επικύρωσης αντιγράφου αίτησης· έγγραφο προτεραιότητας		23
11. Τέλος έκδοσης αντιτύπου πιστοποιητικού σχεδίου/υποδείγματος		34
12. Τέλος για διαβίβαση αίτησης σχεδίου/υποδείγματος της ΕΕ		28
13. Τέλος για επέκταση της περιόδου		23
14. Τέλος για επανάληψη της διαδικασίας		34
* Το ύψος των τελών για την κατάθεση αίτησης καταχώρισης σχεδίου/υποδείγματος μειώνεται κατά 50 % για τα φυσικά πρόσωπα.		

ΡΟΥΜΑΝΙΑ (OSIM)	
Καταχώριση της αίτησης στο Εθνικό Μητρώο Υποβληθεισών Αιτήσεων:	
α) για το πρώτο σχέδιο/υπόδειγμα	30
β) για κάθε επιπλέον σχέδιο/υπόδειγμα	10
Δημοσίευση του σχεδίου ή υποδείγματος	
α) για κάθε σχήμα, σε τυπικές διαστάσεις (6Χ6 εκ.), ασπρόμαυρο	20
β) για κάθε σχήμα, σε τυπικές διαστάσεις (6Χ6 εκ.), έγχρωμο	100
γ) για τα χαρακτηριστικά στοιχεία (έως 30 λέξεις)	10
Αναβολή της δημοσίευσης	20
Επίκληση προτεραιότητας	20
Εξέταση της αίτησης καταχώρισης:	
α) για το πρώτο σχέδιο/υπόδειγμα	50
β) για κάθε επιπλέον σχέδιο/υπόδειγμα	10
Έκδοση του πιστοποιητικού καταχώρισης:	
α) για το σχέδιο/υπόδειγμα 1-20	20
β) για το σχέδιο/υπόδειγμα 21-50	30
γ) για το σχέδιο/υπόδειγμα 51-100	50
Διατήρηση σε ισχύ του πιστοποιητικού καταχώρισης, για κάθε πενταετή περίοδο προστασίας:	
α) για το σχέδιο/υπόδειγμα 1-20	100
β) για το σχέδιο/υπόδειγμα 21-50	125
γ) για το σχέδιο/υπόδειγμα 51-100	150
Έκδοση του πιστοποιητικού ανανέωσης:	
α) για το σχέδιο/υπόδειγμα 1-20	20
β) για το σχέδιο/υπόδειγμα 21-50	25
γ) για το σχέδιο/υπόδειγμα 51-100	30
Ανανέωση του πιστοποιητικού καταχώρισης για κάθε πενταετή περίοδο:	
α) για το σχέδιο/υπόδειγμα 1-20	100
β) για το σχέδιο/υπόδειγμα 21-50	125
γ) για το σχέδιο/υπόδειγμα 51-100	150
Έκδοση του πιστοποιητικού προτεραιότητας	30
Εξέταση προσφυγής	150
Εξέταση ανακοπής στην καταχώριση σχεδίου	30
Επανεπικύρωση πιστοποιητικού καταχώρισης σχεδίου	100

Καταχώριση αλλαγών στη νομική κατάσταση της αίτησης ή του πιστοποιητικού καταχώρισης:	
α) μεταβίβαση δικαιωμάτων	30
β) αλλαγές στην επωνυμία, το όνομα ή τη διεύθυνση του αιτούντος/κατόχου και του πληρεξουσίου	10
γ) περάτωση των πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο α)	10
Έκδοση εγγράφων, πιστοποιητικών, αντιτύπων, επικυρωμένων αντιγράφων, αποσπασμάτων από το μητρώο	10
Διαβίβαση της διεθνούς αίτησης καταχώρισης/ανανέωσης από το OSIM στον WIPO:	
α) για το πρώτο υπόδειγμα	80
β) για τα επόμενα υποδείγματα	20
Παράταση της προθεσμίας που προβλέπεται στον κανονισμό κατά 30 ημέρες	10

Παράρτημα VII – Τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται από το ΕΥΙΡΟ για τον υπολογισμό των κατ' αποκοπήν ποσών

Δραστηριότητες προώθησης. Η μέθοδος βασίζεται σε μια κατά περίπτωση προσέγγιση, η οποία λαμβάνει υπόψη επαληθευμένα ή ελέγξιμα δεδομένα που υποβάλλει κάθε εθνική υπηρεσία σχετικά με την εκτέλεση των δραστηριοτήτων το 2018. Έχει υπολογιστεί ένα μέσο ποσό, λαμβανομένου υπόψη του συνολικού ποσού που εκτελέστηκε ανά κατηγορία και του αριθμού των δραστηριοτήτων ανά κατηγορία που πραγματοποιήθηκαν το 2018. Ορίζονται τρεις κατηγορίες: 1) παροχή πληροφοριών και συμβουλών· 2) εκδηλώσεις διάδοσης· και 3) δραστηριότητες του Παρατηρητηρίου: δραστηριότητες/εκδηλώσεις ενημέρωσης και επιβολής.

Ημερήσιες αμοιβές. Η μέθοδος βασίζεται στις αμοιβές που παρέχει κάθε εθνική υπηρεσία για την κάλυψη της προσπάθειας που συνδέεται με την εκτέλεση των έργων, των δραστηριοτήτων και τη συμμετοχή των ομάδων εργασίας στις συμφωνίες συνεργασίας του 2019. Έχει υπολογιστεί μια μέση αμοιβή ανά εθνική υπηρεσία, λαμβανομένων υπόψη των αμοιβών όλων των προφίλ υπαλλήλων που παρέχει κάθε εθνική υπηρεσία.

Ανθρωποημέρες ανά δραστηριότητα. Η μέθοδος χρησιμοποιεί την εκτίμηση της απαιτούμενης προσπάθειας, ανάλογα με το βαθμό πολυπλοκότητας κάθε δραστηριότητας και το διαθέσιμο ιστορικό από τις επιδόσεις του προηγούμενου έτους. Οι απαιτούμενες προσπάθειες είναι οι εξής: 1) συμμετοχή των εθνικών υπηρεσιών σε ομάδες εργασίας – εννέα ανθρωποημέρες· 2) έργο δικτύου συνεργασίας-γλωσσικός έλεγχος – 36 ανθρωποημέρες· 3) διατήρηση κοινών πρακτικών – 30 ανθρωποημέρες· και 4) έργο του Παρατηρητηρίου σχετικά με τη νομολογία – 20 ανθρωποημέρες.

Παράρτημα VIII – Δικαιολογητικά έγγραφα που συνοδεύουν τις αιτήσεις καταχώρισης γεωγραφικών ενδείξεων

Κάθε κράτος μέλος εφαρμόζει τη δική του διαδικασία για τον έλεγχο αυτό, και τα βήματα και οι διαδικασίες διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών. Επιπλέον, κάθε κράτος μέλος αποφασίζει αν θα επιβάλλει τέλος για τις διαδικασίες καταχώρισης και ελέγχου, χωρίς να υπάρχει εναρμονισμένη προσέγγιση σε επίπεδο ΕΕ. Με διάφορες νομοθετικές πράξεις, η Επιτροπή έχει θεσπίσει εναρμονισμένους κανόνες σχετικά με τη διαδικασία για τις γεωγραφικές ενδείξεις, δηλαδή τις διαδικασίες, τη μορφή και την παρουσίαση των ανακοπών σε σχέση με γεωγραφικές ενδείξεις, τις αιτήσεις τροποποίησης και τις ακυρώσεις ήδη καταχωρισμένων γεωγραφικών ενδείξεων. Οι εθνικές αρχές υποβάλλουν στην Επιτροπή τις αιτήσεις καταχώρισης γεωγραφικής ένδειξης, συνοδευόμενες από τα ακόλουθα δικαιολογητικά έγγραφα:

- α) δήλωση κράτους μέλους σχετικά με τις προϋποθέσεις του αντίστοιχου συστήματος·
- β) λεπτομερή στοιχεία για κάθε παραδεκτή δήλωση ένστασης που ελήφθη κατά το εθνικό στάδιο ένστασης·
- γ) λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τυχόν εθνική προσωρινή προστασία·
- δ) πληροφορίες για εθνικές δικαστικές διαδικασίες που ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στη διαδικασία καταχώρισης (οίνοι και αλκοολούχα ποτά, «[κανόνας της Piadina](#)»)· και
- ε) πληροφορίες σχετικά με την αρμόδια αρχή και, ει δυνατόν, το όργανο ελέγχου.

Παράρτημα ΙΧ – Γεωγραφική ένδειξη. Διαδικασία έγκρισης σε επίπεδο Επιτροπής.

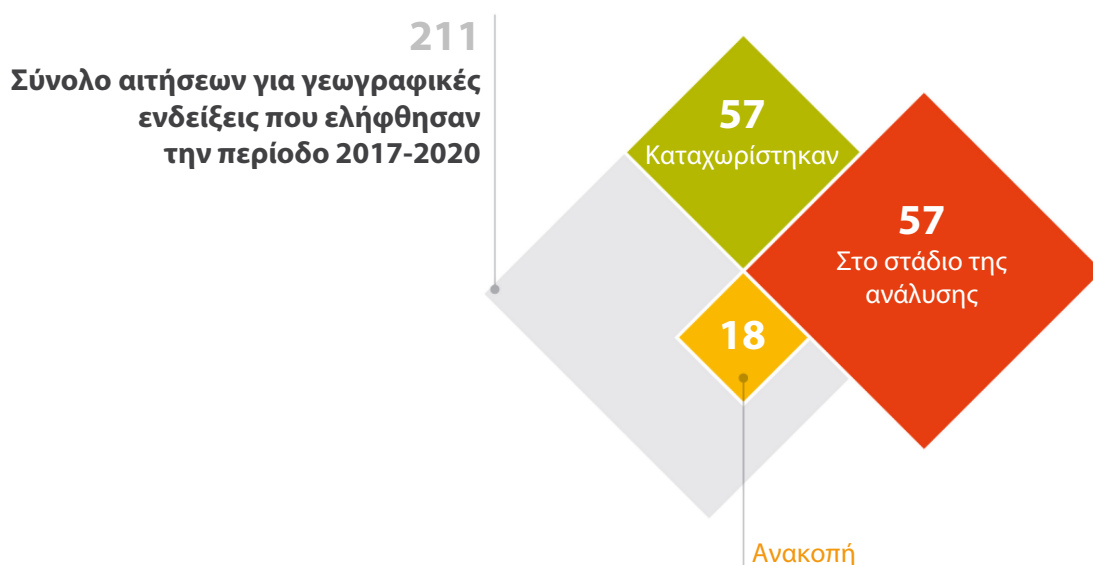
- 1) Μετά την παραλαβή των αιτήσεων, η Επιτροπή:
 - εξετάζει την αίτηση, σύμφωνα με το άρθρο 50 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 για τα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα, το άρθρο 10 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/33 για τα αμπελοοινικά προϊόντα, το άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) 787/2019 για τα αλκοολούχα ποτά, και το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 251/2014 για τα αρωματισμένα προϊόντα με βάση το κρασί, προκειμένου να αξιολογήσει εάν πληροί τις κανονιστικές απαιτήσεις·
 - εάν χρειαστεί, ζητούνται διευκρινίσεις από το αιτούν κράτος μέλος, εντός προθεσμίας έξι μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης (η οποία παρατείνεται, αν παραστεί ανάγκη για πρόσθετες διευκρινίσεις)·
 - εάν το αποτέλεσμα της εξέτασης είναι θετικό, πραγματοποιείται μια πρώτη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά C, η οποία επιτρέπει στους ενδιαφερόμενους εκτός του αιτούντος κράτους μέλους να υποβάλουν ενστάσεις εντός προθεσμίας δύο μηνών για τον τομέα των οίνων και των αρωματισμένων οίνων, και τριών μηνών για τα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα και τα αλκοολούχα ποτά (με δύο επιπλέον μήνες για την υποβολή αιτιολογημένης δήλωσης ένστασης)·
 - εάν οι παραληφθείσες ενστάσεις δεν γίνουν παραδεκτές ή στη συνέχεια ανακληθούν, ή δεν παραληφθούν ενστάσεις, η γεωγραφική ένδειξη καταχωρίζεται μέσω κανονισμού που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά L·
 - εάν το αποτέλεσμα της εξέτασης είναι αρνητικό, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση απόρριψης (άρθρο 52, παράγραφος 1 του κανονισμού 1151/2012, άρθρο 97, παράγραφος 4 του κανονισμού 1308/2013, άρθρο 30, παράγραφος 1 του κανονισμού 2019/787). Η αρμόδια επιτροπή πρέπει να ψηφίσει για την έκδοση μιας τέτοιας απόφασης.
- 2) Όταν λαμβάνονται παραδεκτές ενστάσεις, κινείται φιλική διαδικασία μεταξύ του αιτούντος και του υποβάλλοντος την ένσταση (διάρκειας τριών μηνών για τις συζητήσεις, με πιθανή παράταση τριών μηνών), η οποία οδηγεί σε μία από τις ακόλουθες εκβάσεις:
 - εάν επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ των μερών, η οποία δεν τροποποιεί την ουσία της αίτησης, καταχωρίζεται η γεωγραφική ένδειξη·

- εάν επιτευχθεί συμφωνία η οποία συνεπάγεται τροποποίηση της ουσίας της αίτησης, η διαδικασία εξέτασης διενεργείται εκ νέου·
 - εάν δεν επιτευχθεί συμφωνία, η Επιτροπή δεσμεύεται να λάβει τελική απόφαση, θετική ή αρνητική, και υποβάλλει τον εκτελεστικό κανονισμό προς έγκριση στην επιτροπή ποιότητας που συστήνεται από τα κράτη μέλη.
- 3) Προκειμένου να αποφεύγεται η διπλή ανάλυση από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και της Επιτροπής, η τελευταία εξετάζει ενδελεχώς τις ληφθείσες αιτήσεις ώστε να εξασφαλίζει ότι τηρείται το δίκαιο της Ένωσης, δεν υπάρχουν πρόδηλα σφάλματα και ότι λαμβάνονται υπόψη τα συμφέροντα των ενδιαφερομένων μερών που βρίσκονται εκτός του κράτους μέλους στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση. Στην πράξη, η Επιτροπή εξετάζει μόνο το ενιαίο έγγραφο (το οποίο περιλαμβάνει περίληψη των προδιαγραφών και των τεχνικών χαρακτηριστικών του προϊόντος).
- 4) Το ενιαίο έγγραφο είναι το έγγραφο που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ σε περίπτωση έγκρισης. Όταν η Επιτροπή εντοπίζει ασυνέπειες, λάθη ή ασαφές κείμενο, αποστέλλεται μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο αιτούν κράτος μέλος. Το δημοσιευμένο ενιαίο έγγραφο μεταφράζεται σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ. Οι προδιαγραφές προϊόντος (όπου αναλύονται όλες οι τεχνικές διαδικασίες που σχετίζονται με την παραγωγή) που αποστέλλονται από τον αιτούντα συντάσσονται στην εθνική γλώσσα του αιτούντος.

Παράρτημα Χ – Αιτήσεις γεωγραφικών ενδείξεων 2017-2020

- 1) Από το 2017 έως το 2020, η Επιτροπή έλαβε 211 αιτήσεις για καταχώριση προϊόντων προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης της ΕΕ. Κατά την εν λόγω περίοδο καταχώρισε 57 προϊόντα γεωγραφικής ένδειξης και δημοσίευσε 18 ενστάσεις. Οι υπόλοιπες 136 αιτήσεις (64 %) βρίσκονταν σε διάφορα στάδια ανάλυσης. Η ανάλυση των 57 αιτήσεων που καταχωρίστηκαν διήρκεσε από 9 έως 49 μήνες, και η Επιτροπή αποδίδει τις καθυστερήσεις σε παράγοντες όπως η ανάγκη μετάφρασης εγγράφων, προβλήματα ΤΠ και έλλειψη προσωπικού.

Αιτήσεις γεωγραφικής ένδειξης – Επιτροπή 2017-2020

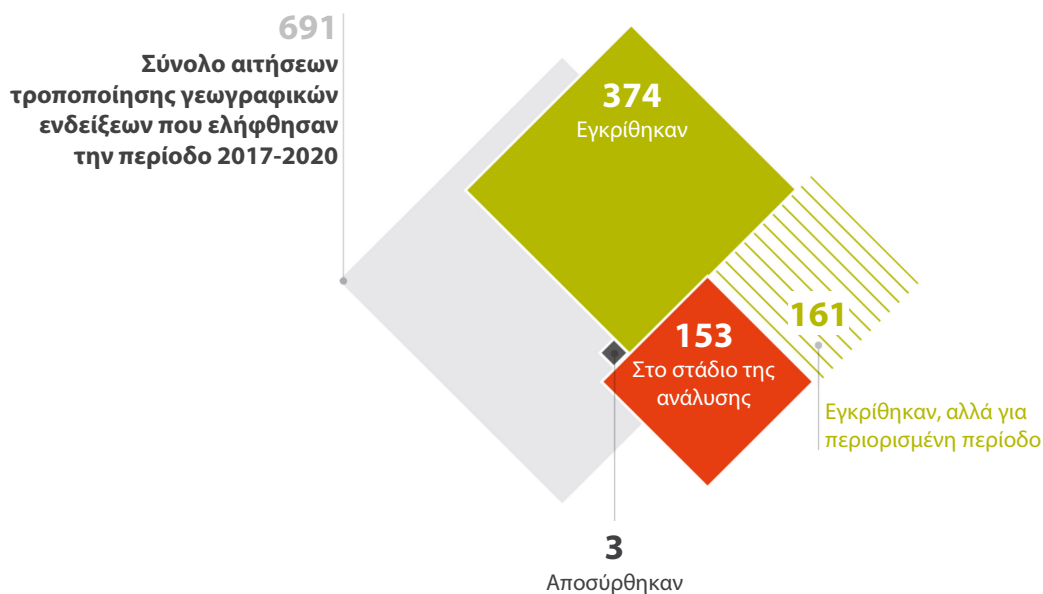

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Επιτροπής.

- 2) Επιλέξαμε 22 αιτήσεις για καταχώριση γεωγραφικών ενδείξεων της ΕΕ στα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε, από τις οποίες 14 είχαν υποβληθεί στην Επιτροπή και οι υπόλοιπες είχαν αναλυθεί από τις εθνικές αρχές. Η Επιτροπή ενέκρινε επτά αιτήσεις, η ανάλυση των οποίων διήρκεσε από 16 έως 48 μήνες από την υποβολή. Για τις επτά αιτήσεις που εγκρίθηκαν, η συνολική περίοδος ανάλυσης (συμπεριλαμβανομένης της αρχικής εθνικής εξέτασης) διήρκεσε από 20 έως 56 μήνες. Για δύο από τις 14 αιτήσεις, η Επιτροπή δεν τήρησε την αρχική προθεσμία των έξι μηνών²⁹ για ανάλυση και ερωτήσεις προς τα αιτούντα κράτη μέλη, καθυστερώντας ενδεχομένως κατ' αυτόν τον τρόπο τη διαδικασία καταχώρισης των γεωγραφικών ενδείξεων.

²⁹ Άρθρο 10 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/33 της Επιτροπής.

Αιτήσεις τροποποίησης γεωγραφικής ένδειξης – Επιτροπή 2017-2020

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Επιτροπής.

- 3) Επιλέξαμε 22 αιτήσεις για τροποποίηση προγενέστερα καταχωρισμένων γεωγραφικών ενδείξεων της ΕΕ στα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε, από τις οποίες οι 18 είχαν υποβληθεί στην Επιτροπή και οι υπόλοιπες είχαν αναλυθεί από τις εθνικές αρχές. Η Επιτροπή ενέκρινε 11 αιτήσεις, η ανάλυση των οποίων διήρκεσε από τρεις έως 48 μήνες από την υποβολή. Για τις 11 αιτήσεις που εγκρίθηκαν, η συνολική περίοδος ανάλυσης (συμπεριλαμβανομένης της εθνικής εξέτασης) διήρκεσε από έξι έως 60 μήνες. Για πέντε από τις 18 αιτήσεις, η Επιτροπή δεν τήρησε την αρχική προθεσμία των έξι μηνών για ανάλυση και ερωτήσεις προς τα αιτούντα κράτη μέλη, καθυστερώντας ενδεχομένως κατ' αυτόν τον τρόπο τη διαδικασία καταχώρισης των γεωγραφικών ενδείξεων.

Συντομογραφίες

AFA: Αίτηση παρέμβασης (Application for Action)

AFIS: Σύστημα πληροφοριών της OLAF για την καταπολέμηση της απάτης (Anti-Fraud Information System)

COPIS: Σύστημα πληροφοριών της ΕΕ κατά της απομίμησης/παραποίησης και της πειρατείας (Counterfeit and anti-Piracy information System)

DSA: Πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες (Digital Services Act)

ΕUIPO: Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπόλ: Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συνεργασία στον τομέα της επιβολής του νόμου

HIPO: Υπηρεσία Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ουγγαρίας

INPI: Εθνικό Ινστιτούτο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας της Γαλλίας

IPRED: Οδηγία σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας

SPB: Κρατικό Γραφείο Ευρεσιτεχνιών της Λιθουανίας

ΒΔΕ: Βασικός δείκτης επιδόσεων

ΓΔ AGRI: Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης

ΓΔ BUDG: Γενική Διεύθυνση Προϋπολογισμού

ΓΔ GROW: Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ

ΓΔ SANTE: Γενική Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων

ΓΔ TAXUD: Γενική Διεύθυνση Φορολογίας και Τελωνειακής Ένωσης

ΔΔΙ: Δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας

Δείκτες SMART: Δείκτες συγκεκριμένοι, μετρήσιμοι, εφικτοί, συναφείς και χρονικά προσδιορισμένοι (specific, measurable, achievable, relevant and timely)

ΔΙ: Διανοητική ιδιοκτησία

ΜΜΕ: Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις

ΟΟΣΑ: Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης

ΠΟΕ: Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου

ΣΛΕΕ: Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Γλωσσάριο

ISO 10002: Κατευθυντήριες γραμμές για τη διαδικασία χειρισμού καταγγελιών που αφορούν προϊόντα και υπηρεσίες ενός οργανισμού, συμπεριλαμβανομένου του προγραμματισμού, του σχεδιασμού, της ανάπτυξης, της λειτουργίας, της συντήρησης και της βελτίωσης.

ISO 9001: Πρότυπο που βασίζεται σε μια σειρά αρχών διαχείρισης ποιότητας, όπως η ιδιαίτερη εστίαση στον πελάτη, τα κίνητρα και η συμμετοχή των ανώτατων διοικητικών στελεχών, η προσέγγιση διαδικασίας και η συνεχής βελτίωση.

OBI: Ελληνικός Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

Γεωγραφικές ενδείξεις: Επισήμανση που μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο όταν ένα προϊόν προέρχεται από συγκεκριμένο τόπο προέλευσης, έχει ορισμένα χαρακτηριστικά και πληροί καθορισμένα ποιοτικά κριτήρια.

Διασαφιστής: Το πρόσωπο που καταθέτει τελωνειακή διασάφηση στο όνομά του ή το πρόσωπο στο όνομα του οποίου κατατίθεται η διασάφηση.

Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας: Νομικός τίτλος που μπορεί να χορηγηθεί για οποιαδήποτε τεχνική εφεύρεση, εφόσον είναι νέα, περιλαμβάνει εφευρετική δραστηριότητα και επιδέχεται βιομηχανική εφαρμογή.

Εμπορικό σήμα: Σημείο ή σύμβολο που χρησιμοποιείται για τη διάκριση των προϊόντων ή υπηρεσιών μιας οντότητας, το οποίο μπορεί να είναι καταχωρισμένο για λόγους προστασίας.

Κάτοχος δικαιώματος: Κάτοχος δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, πρόσωπο στο οποίο έχει χορηγηθεί άδεια χρήσης της διανοητικής ιδιοκτησίας, ή εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος ενός εξ αυτών.

Κλάση: Επίσημη κατηγορία στην οποία ταξινομούνται τα προϊόντα ή/και οι υπηρεσίες.

Μικρή αποστολή: Αποστολή μέσω ταχυδρομείου ή υπηρεσίας ταχυμεταφοράς, η οποία δεν περιλαμβάνει περισσότερα από τρία τεμάχια ή της οποίας το μικτό βάρος δεν υπερβαίνει τα δύο κιλά.

Όριο παρέμβασης: Κατώτατο όριο που ζητούν οι δικαιούχοι για τον περιορισμό των παρεμβάσεων τελωνειακής επιβολής σε ποσότητες προϊόντων παραποίησης/απομίμησης που υπερβαίνουν ένα ορισμένο επίπεδο.

Πειρατεία: Μη εξουσιοδοτημένη αντιγραφή ή χρήση έργου που προστατεύεται από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας.

Ρήτρα περί επισκευής: Στοχεύει στον περιορισμό της προστασίας των ανταλλακτικών που χρησιμοποιούνται για την επισκευή ενός προϊόντος. Σκοπός είναι να αποτραπεί η δημιουργία δέσμιων αγορών, με περιορισμένο αριθμό ανταγωνιζόμενων προμηθευτών (παραδείγματος χάριν αυτοκινήτων). Η απελευθέρωση της χρήσης των ανταλλακτικών αναμένεται να συμβάλει στην ανάπτυξη του ανταγωνισμού στη δευτερογενή αγορά, προσφέροντας στους καταναλωτές περισσότερες επιλογές σε χαμηλότερες τιμές.

Σχέδιο/Υπόδειγμα: Η εμφάνιση ενός προϊόντος, που προκύπτει από τις διακοσμητικές ή αισθητικές πτυχές του, οι οποίες μπορεί να αποτελούνται από τρισδιάστατα (σχήμα ή επιφάνεια) ή δισδιάστατα χαρακτηριστικά (μοτίβα, γραμμές ή χρώματα).

Απαντήσεις της Επιτροπής

<https://www.eca.europa.eu/el/Pages/DocItem.aspx?did=61056>

Απαντήσεις του ΕΥΙΡΟ

<https://www.eca.europa.eu/el/Pages/DocItem.aspx?did=61056>

Χρονογραμμή

<https://www.eca.europa.eu/el/Pages/DocItem.aspx?did=61056>

Κλιμάκιο ελέγχου

Οι ειδικές εκθέσεις του ΕΕΣ παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτό διενεργεί επί των πολιτικών και προγραμμάτων της ΕΕ ή επί διαχειριστικών θεμάτων που αφορούν συγκεκριμένους τομείς του προϋπολογισμού. Το ΕΕΣ επιλέγει και σχεδιάζει τα εν λόγω ελεγκτικά έργα κατά τρόπον ώστε αυτά να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του πολιτικού και δημόσιου συμφέροντος.

Ο εν προκειμένω έλεγχος επιδόσεων διενεργήθηκε από το Τμήμα Ελέγχου IV (Ρύθμιση των αγορών και ανταγωνιστική οικονομία), του οποίου προεδρεύει ο Mihails Kozlons, Μέλος του ΕΕΣ. Επικεφαλής του ελέγχου ήταν η Ildikó Gáll-Pelcz, Μέλος του ΕΕΣ, συνεπικουρούμενη από την Claudia Kinga Bara, προϊσταμένη του ιδιαίτερου γραφείου της, τον Zsolt Varga, σύμβουλο στο ιδιαίτερο γραφείο της, τον John Sweeney, διοικητικό στέλεχος, τον Benny Fransen, υπεύθυνο έργου, και τους Dan Danielescu, Joaquin Hernandez Fernandez, Carlos Soler Ruiz και Esther Torrente Heras, ελεγκτές. Τον σχεδιασμό των γραφικών ανέλαβε η Giuliana Lucchese.

Ildikó Gáll-Pelcz

Claudia Kinga Bara

Zsolt Varga

John Sweeney

Benny Fransen

Dan Danielescu

Joaquin Hernandez
Fernandez

Carlos Soler Ruiz

Esther Torrente
Heras

Giuliana Lucchese

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2022

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) ορίζεται στην [απόφαση αριθ. 6-2019 του ΕΕΣ](#) για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Ισχύει επομένως ως γενικός κανόνας ότι η περαιτέρω χρήση επιτρέπεται υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Κατά την περαιτέρω χρήση απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, απαιτείται πρόσθετη έγκριση.

Όταν παραχωρείται η έγκριση, αυτή ακυρώνει και αντικαθιστά την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στη χρήση.

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, οι λογότυποι και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση.

Το σύνολο των ιστοτόπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός του ονόματος χώρου «europa.eu» παρέχει συνδέσμους προς ιστοτόπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν έχει έλεγχο επ' αυτών, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ

Ο λογότυπος του ΕΕΣ δεν πρέπει να χρησιμοποιείται χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.

PDF	ISBN 978-92-847-7642-9	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/164413	QJ-AB-22-004-EL-N
HTML	ISBN 978-92-847-7618-4	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/287195	QJ-AB-22-004-EL-Q

Στο πλαίσιο του εν προκειμένω ελέγχου, εξετάσαμε κατά πόσον τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που αφορούν σήματα της ΕΕ, σχέδια και υποδείγματα, και γεωγραφικές ενδείξεις της ΕΕ προστατεύονται επαρκώς εντός της ενιαίας αγοράς.

Η προστασία είναι γενικώς ισχυρή, παρά τις ορισμένες ελλείψεις της νομοθεσίας και την απουσία σαφούς μεθοδολογίας για τον προσδιορισμό του ύψους των τελών της ΕΕ. Υπάρχουν αδυναμίες στο πλαίσιο λογοδοσίας του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην από μέρους του διαχείριση των έργων ευρωπαϊκής συνεργασίας, καθώς και στην εφαρμογή του πλαισίου γεωγραφικών ενδείξεων και των ελέγχων τελωνειακής επιβολής από την Επιτροπή και τις αρχές των κρατών μελών.

Συνιστούμε στην Επιτροπή να συμπληρώσει και να επικαιροποιήσει τα κανονιστικά πλαίσια, να αξιολογήσει το πλαίσιο διακυβέρνησης και τη μεθοδολογία για τον καθορισμό του ύψους των τελών και να βελτιώσει τα συστήματα γεωγραφικών ενδείξεων και το πλαίσιο επιβολής. Το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει επίσης να βελτιώσει τη διαχείριση των έργων ευρωπαϊκής συνεργασίας.

Ειδική έκθεση του ΕΕΣ υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 287, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ. +352 4398-1

Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/Pages/ContactForm.aspx
Ιστότοπος: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors